

Sklepy branżowe i wiejskie domy towarowe usprawniają zaopatrzenie ludności wiejskiej

Rolnicza spółdzielczość zbytu i zaopatrzenia systematycznie rozbudowuje sieć placówek detalicznej sprzedaży. Przyczynia się to do stałej poprawy zaopatrzenia ludności wiejskiej w różnego rodzaju towary przemysłowe.

W związku z poważną poprawą zaopatrzenia wsi w towary niecodziennego użytku, które do niedawna chłopowie kupowali głównie w miastach, szczególną uwagę zwraca się obecnie na uruchomienie kilkudziesięciu sklepów branżowych. Dąży się do tego, aby przy końcu tego roku, poza siecią gminnych i gromadzkich sklepów z artykułami mieszanymi, w każdej gminie był co najmniej jeden sklep branżowy.

Wiele takich sklepów powstało już w województwach poznańskim i bydgoskim. Do końca tego roku otwartych zostanie w wsiach dalszych ok. 1500 sklepów branżowych. Rozbudowa sieci sklepów branżowych ułatwi chłopom wybór towarów w takich gatunkach, kolorach i wzorach, jakie im najbardziej odpowiadają.

Potrzeby wsi zaspakajają również wiejskie domy towarowe, znajdujące się obecnie w ok. 150 miastach powiatowych. W tym roku otwartych zostanie jeszcze ok. 130 takich domów, czyli w każdym powiecie czynny będzie wiejski dom towarowy.

Delegacja chłopów polskich wyjechała na Ukrainę

Przebywająca w ZSRR od kilku dni 180-osobowa delegacja chłopów polskich wyjechała po zwiedzeniu Moskwy na Ukrainę oraz do obwodu woroneskiego w RFSSR. Delegacja podzieliła się na 5 grup. Chłopi polscy zwiedzą m. in. kolchozy, ośrodki maszynowo-traktorowe, sowchozy i rolnicze instytucje naukowe w obwodzie nikołajewskim, sumskim, czernihowskim, kamieniec-podolskim i woroneskim.

Podpisanie „układu ogólnego” brutalnym pogwałceniem Poczdamu spiskiem imperialistów przeciw pokojowi

BERLIN (PAP) Z Bonn donoszą, że 26 bm. podpisany został tzw. „układ ogólny” między USA, Wielką Brytanią i Francją z jednej strony a Trizonią z drugiej. Układ podpisał sekretarz Stanu USA — Acheson, brytyjski minister spraw zagranicznych Eden, francuski minister spraw zagranicznych Schuman i szef odwrotnego reżimu bońskiego Adenauer.

Pełny tekst tzw. „układu ogólnego” oraz układów dodatkowych jest do chwili obecnej trzymany w tajemnicy. Ogłoszono jedynie niektóre postanowienia tego układu, a do prasy przeniknęły dalsze szczegóły umów, zawartych w Bonn. Z wiadomości powyższych wynika, że „układ ogólny” jest w istocie rzeczy sojuszem wojennym zawartym między kierownictwem agresywnego bloku atlantyckiego a neohitlerowskimi odwetowcami.

Układ zmusza do włączenia Niemiec Zachodnich do bloku atlantyckiego, oraz do wcielenia wsłuszczanego Wehrmachtu do tzw. „armii europejskiej”. Okupacja Trizonii oraz Berlina Zachodniego ma być w myśl układu utrzymana. Niemcy Zachodni mają być włączone do rozpatrywania przez USA wycofania broni, wydatki na neohitlerowski Wehrmacht i na zbrojenia oraz na utrzymanie wojsk okupacyjnych mają osiągnąć niebywały poziom. Musi to pociągnąć za sobą znaczne obniżenie stopy życiowej mas pracujących.

Agresywny charakter podpisania układu wojennego ujawnił zresztą sam Adenauer w przemówieniu, wygłoszonym bezpośrednio przed podpisaniem. Adenauer stwierdził mianowicie, że jednym z celów układu jest wcielenie NRD do Trizonii i do agresywnych planów amerykańsko-niemieckich. (Ciąg dalszy na str. 2)

Agresywny charakter podpisania układu wojennego ujawnił zresztą sam Adenauer w przemówieniu, wygłoszonym bezpośrednio przed podpisaniem. Adenauer stwierdził mianowicie, że jednym z celów układu jest wcielenie NRD do Trizonii i do agresywnych planów amerykańsko-niemieckich. (Ciąg dalszy na str. 2)

Agresywny charakter podpisania układu wojennego ujawnił zresztą sam Adenauer w przemówieniu, wygłoszonym bezpośrednio przed podpisaniem. Adenauer stwierdził mianowicie, że jednym z celów układu jest wcielenie NRD do Trizonii i do agresywnych planów amerykańsko-niemieckich. (Ciąg dalszy na str. 2)

Agresywny charakter podpisania układu wojennego ujawnił zresztą sam Adenauer w przemówieniu, wygłoszonym bezpośrednio przed podpisaniem. Adenauer stwierdził mianowicie, że jednym z celów układu jest wcielenie NRD do Trizonii i do agresywnych planów amerykańsko-niemieckich. (Ciąg dalszy na str. 2)

Agresywny charakter podpisania układu wojennego ujawnił zresztą sam Adenauer w przemówieniu, wygłoszonym bezpośrednio przed podpisaniem. Adenauer stwierdził mianowicie, że jednym z celów układu jest wcielenie NRD do Trizonii i do agresywnych planów amerykańsko-niemieckich. (Ciąg dalszy na str. 2)

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

ROK VIII (1952)

Wtorek, 27 maja

Cena 15 gr Nr 126 (2315)

POTĘŻNĄ FALĄ OBURZENIA przyjęło społeczeństwo polskie wiadomości o podpisaniu zbrodniczego „układu ogólnego”

o podpisaniu zbrodniczego „układu ogólnego”

Wiadomość o podpisaniu pomiędzy imperialistycznymi rządami Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji a ich marionetkami, tzw. „rządem w Bonn” zbrodniczego „układu ogólnego” — wywołała potężną falę oburzenia i protestu wśród ludności Stolicy. Na spontanicznych masówkach zalogi robotnicze, pracownicy umysłowi, kobiety i młodzież jak najostrzej potępili ten nowy zamach imperialistów i neohitlerowców przeciwko pokojowi.

W pełnych oburzenia głosach, wypowiadający się na masówkach kategorycznie żądali unieważnienia prowokacyjnego układu i zawarcia, opartego na demokratycznych podstawach, proponowanego przez Rząd Związku Radzieckiego traktatu pokojowego ze zjednoczonymi, demokratycznymi Niemcami.

„Dziś w Bonn podali sobie ręce amerykańscy oprawcy z Korei i zdrajca narodu Niemieckiego Adenauer, za którego plecami stoją hitlerowscy kaci z Oświęcimia i Dachau — mówił na masówce pracowników Ministerstwa Górnictwa były górnik, a obecnie technik górniczy, ob. Machajek. Przyspieszono zawarcie „układu ogólnego”, bo bano się narodu niemieckiego, który ostro protestuje przeciwko tej znowie imperialistów.

My, Polacy, solidaryzujemy się z walką narodu niemieckiego przeciwko obemu układowi i żądamy unieważnienia zbrodniczego układu.”

W całym kraju odbywają się egzaminy dojrzałości

We wszystkich średnich szkołach ogólnokształcących, w szkołach dla pracujących i techników w całym kraju odbywają się egzaminy dojrzałości.

Linia lotnicza połączy Europę z Pekinem

W Pradze podpisany został między czeskosłowackim ministerstwem komunikacji a głównym urzędem lotnictwa cywilnego ZSRR dodatkowy protokół o tranzytowej komunikacji lotniczej między Czechosłowacją a Chinami przez terytorium ZSRR.

W ten sposób powstaje bezpośrednia lotnicza linia komunikacyjna łącząca Europę zachodnią i środkową z Chińską Republiką Ludową.

Samoloty z Europy zachodniej przybyszą do Pragi skąd prowadzić będzie do Pekinu bezpośrednia linia lotnicza przez Moskwę — Irkuck i Ulan-Bator.

Wielka manifestacja przywiązania ludności autochtonicznej do Ludowej Ojczyzny

25 bm. odbyła się radosna uroczystość z okazji zakończenia elektryfikacji gromad Przewóz, Kłaczno, Osława-Dąbrowa i Czarna Dąbrowa w gminie Studzianice w powiecie bytowskim, zamieszkałych w całości przez ludność autochtoniczną.

Mieszkańcy tych gromad przez wiele pokoleń odznaczali się bohaterską postawą w walce o polskość ziem zachodnich, w obronie rodzinnego języka i narodowych tradycji. Szowiniści niemieccy i hitlerowcy stosowali wobec nich różnego rodzaju represje, zamykali szkoły, rozwiązywali organizacje polskie, mordowali w obozach koncentracyjnych aktywne działacze, chcąc w ten sposób zmusić mieszkańców do opuszczenia tej ziemi.

Jednak ludność gminy Studzianice nie zalała się i doczekała chwili, kiedy powiat bytowski wrócił z powrotem do Macierzy. Po wyzwoleniu dzięki pomocy Państwa wielu chłopów w tej gminie wyremontowało i odbudowało swe gospodarstwa. Powstały szkoły, świetlice. Wyraźną swą miłość i przywiązanie do Ludowej Ojczyzny, ludność tych gromad przoduje w wywiązywaniu się ze swych obowiązków obywatelskich.

Biorąc pod uwagę bohaterską postawę autochtonicznej ludności gminy Studzianice w okresie okupacji hitlerowskiej oraz jej patriotyzm w realizacji zobowiązań wobec Państwa, Prezydium Rządu podjęło 15 marca br. uchwałę o zelektryfikowaniu tych gromad poza planem inwestycyjnym, przewidzianym na rok bieżący.

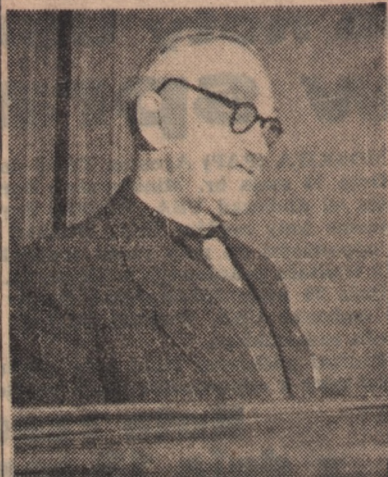
W dniu 25 maja w gromadzie Osława-Dąbrowa, na wzniesiu przed budynkiem szkolnym, gdzie znajdowała się tablica rozdzielcza; zgromadziło się około 3 tys. rolników z gminy Studzianice i z gmin okolicznych. Przybyła delegacja ludności kaszubskiej z powiatu kartuskiego i kościerskiego, robotnicy z PGR, robotnicze ekipy łączności z Bytowa.

Uroczystość otwarcia nowej linii elektrycznej przekształciła się w wielką manifestację miłości i przywiązania mieszkańców gminy Studzianice do Prezydenta Bieruta i Polski Ludowej.

W Bydgoszczy odbyło się zebranie rzemiosła zorganizowane staraniem okręgowego Związku Cechów i WK SD, na którym uczestnik delegacji polskiej na Międzynarodową Konferencję Gospodarczą w Moskwie wybitny przedstawiciel rzemiosła i wiceprezes Rady Naczelnej SD Bronisław Chmielewski podzielił się swymi wrażeniami z konferencji. (Patrz sprawozdanie na str. 2). Na zdjęciu fragment sali oraz wiceprezes B. Chmielewski na trybunie.

Wrażenia z pobytu w Moskwie

W Berlinie zakończyły się obrady III kongresu Związku pisarzy niemieckich. Na końcowym posiedzeniu kongresu z referatem o zadaniach Związku pisarzy NRD wystąpił poeta Kuba. Podkreślił on, że Związek powinien zjednoczyć wysiłki pisarzy niemieckich z wysiłkami całego narodu w walce o najwyższe interesy narodowe oraz dążyć do podniesienia ideologicznego i twórczego poziomu pisarzy.

Zakończenie obrad kongresu pisarzy niemieckich

W Berlinie zakończyły się obrady III kongresu Związku pisarzy niemieckich. Na końcowym posiedzeniu kongresu z referatem o zadaniach Związku pisarzy NRD wystąpił poeta Kuba. Podkreślił on, że Związek powinien zjednoczyć wysiłki pisarzy niemieckich z wysiłkami całego narodu w walce o najwyższe interesy narodowe oraz dążyć do podniesienia ideologicznego i twórczego poziomu pisarzy.

Dopiero od 1 sierpnia wolno polować na dziki

Komitet wykonawczy Polskiego Związku Łowieckiego zawiadamia, że na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Leśnictwa w roku bieżącym przedłużony został czas ochrony dzików.

Polować na dziki w roku bieżącym wolno będzie dopiero od dnia 1 sierpnia. Wyjątek stanowią województwa: szczecińskie, koszalińskie i zielonogórskie, w których polować na dziki będzie wolno już od 1 lipca.

Treść rozporządzenia ukaże się w najbliższym Dzienniku Ustaw.

Proces szpiegów i dywersantów w NRD

BERLIN Przed sądem najwyższym Niemieckiej Republiki Demokratycznej toczył się proces bandy szpiegów i dywersantów, prowadzącej terrorystyczną i dywersyjną działalność w demokratycznym sektorze Berlina i w Niemieckiej Republice Demokratycznej na rozkaz organizacji p. n. „Grupa walki przeciwko nieludzkości”, która działała w Berlinie zachodnim pod kierownictwem wywiadu amerykańskiego.

Zeznania jakie złożyli świadkowie w toku procesu, w pełni potwierdziły winę oskarżonych, którzy przygotowywali i dokonywali na terytorium demokratycznego sektora Berlina i Niemieckiej Republiki Demokratycznej aktów terrorystycznych i dywersyjnych oraz prowadzili działalność destrukcyjną przeciwko ustrojowi emfalszystowsko - demokratycznemu.

Wszyscy oskarżeni przyznali się do winy.

Sąd najwyższy Niemieckiej Republiki Demokratycznej skazał przywódcę bandy szpiegowsko-dywersyjnej Johanna Burienskiego na karę śmierci, oskarżonych Emila Moedisa i Fritza Henschela na dożywotnie więzienie, zaś czterech pozostałych oskarżonych na karę więzienia od 10 do 15 lat.

Wybory samorządowe we Włoszech

W niedzielę 25 bm. odbyły się wybory nowych członków 2669 rad gminnych i miejskich Włoch poddaniowych, w tym rad miejskich Rzymu, Neapolu, Palermo i Bari. Ogłoszenie wyników wyborów oczekiwane jest we wtorek.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka społeczeństwo manifestuje wolę walki o pokój

W związku ze zbliżającym się Międzynarodowym Dniem Dziecka w całym kraju odbywają się wiece, na których społeczeństwo polskie manifestuje swą niezłomną wolę walki o pokój, walki przeciwko ludobójczym planom imperialistycznych morderców matek i dzieci koreańskich. Uczestnicy wieców wyrażają jednocześnie swą solidarność z milionami ludzi dobrej woli całego świata, walczącymi o szczęście i lepszą przyszłość dzieci.

»Tydzień Zdrowia« od 8 — 15 czerwca

W dniach od 8—15 czerwca br. pod protektorem Prezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza odbędzie się w całym kraju „Tydzień Zdrowia”.

Główne zadania Tygodnia Zdrowia to: rozpowszechnienie i pogłębienie zasad higieny osobistej i zbiorowej.

Polacy na festiwalu muzycznym w Pradze

W tegorocznym VII międzynarodowym festiwalu muzycznym w Pradze, który odbędzie się w dniach od 29 maja do 16 czerwca, wezmą udział najwybitniejsi muzycy, dyrygenci i artyści operowi 13 krajów. Festiwal przebiegać będzie pod hasłem walki o pokój i demokrację.

Z Polski wezmą udział w festiwalu: Państw. Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze”, dyrygent Witold Rowicki, pianista Henryk Sztompka oraz — jako obserwatorzy — kompozytorzy Alfred Gradstein i Kazimierz Serocki.

Bazy wojenne USA w Azji

Agencja TASS donosi z Delhi. Według doniesień prasy syjamskiej, instruktorzy amerykańscy prowadzą przeszkolenie armii Syjamu. Pisma „Bangkok Tribune” i „Liberty” podkreślają, że amerykańscy instruktorzy wojenni wyszkolili oddziały piechoty syjamskiej, które mają być wysłane do Korei dla wzięcia udziału w interwencji USA przeciwko narodowi koreańskiemu.

Prasa stwierdza, że do Syjamu, napływa w dalszym ciągu broń amerykańska. W ciągu kwietnia przybyły 3 transporty broni. Stany Zjednoczone chcą uczynić z tego kraju jedną z baz swej polityki agresji przeciwko narodom Azji.

Dziś na str. 2 i 3
zamieszczamy
Odpowiedź Rządu ZSRR na noty USA, W. Brytanii i Francji w sprawie Niemiec

ODPOWIEDŹ RZĄDU ZSRR

na noty USA, W. Brytanii i Francji w sprawie Niemiec

MOSKWA (PAP) Agencja TASS donosi:

Dnia 13 maja br. Ministerstwo Spraw Zagranicznych ZSRR otrzymało od ambasady USA, Wielkiej Brytanii i Francji w Moskwie analogiczne noty rządów USA, Wielkiej Brytanii i Francji, wystosowane w odpowiedzi na notę rządu radzieckiego z dnia 9 kwietnia br. w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami.

Dnia 24 maja Ministerstwo Spraw Zagranicznych ZSRR skierowało do ambasady USA, Wielkiej Brytanii i Francji notę z odpowiedzią rządu radzieckiego.

Poniżej podajemy tekst noty rządu USA z dnia 13 maja 1952 r. i tekst noty z odpowiedzią rządu radzieckiego z dnia 24 maja 1952 r.

Nota rządu USA z dnia 13 maja 1952 r.

1 W odpowiedzi na notę rządu radzieckiego z dnia 9 kwietnia rząd Stanów Zjednoczonych pragnie położyć następujące uwagi w sprawie jednolitego, wyboru wolnego rządu ogólnoniemieckiego i zawarcia traktatu pokojowego z tym rządem. Polityka rządu Stanów Zjednoczonych polega nadal na tym, aby osiągnąć te cele na takich warunkach, które zapewniłyby jednocześnie w wolności oraz pokój i bezpieczeństwo.

2 Rząd Stanów Zjednoczonych gotów jest podjąć z rządem radzieckim rokowania w tych sprawach i pragnie to uczynić, skoro tylko stanie się rzeczą jasną, że rząd radziecki również ma zamiar uniknąć jałowych dyskusji, jakie odbywały się w przeszłości. Ale rząd Stanów Zjednoczonych oraz rządy Zjednoczonego Królestwa i Francji, jak również rząd radziecki powinny najpierw ustalić wyraźnie we wzajemnym porozumieniu ramy rokowań i podstawowe problemy, podlegające rozpatrzeniu. Aby zapewnić sukces oraz

uniknąć dłuższej zwłoki, niezbędne są należyte przygotowania. Nota rządu radzieckiego z dnia 9 kwietnia rzuca mało nowego światła na kwestię, jakie — zdaniem rządu radzieckiego — powinny być środki zapewnienia sukcesu wszelkim takim rokowaniom.

3 W swej ostatniej nodzie rząd radziecki wysuwa warunek, że Niemcy nie powinny być włączone „do tego czy innego ugrupowania państw, wymierzonego przeciwko któremukolwiek milującemu pokój państwu”. Proponowane wstąpienie Niemiec do Organizacji Narodów Zjednoczonych uczyni oczywiście zbędnym wszelki taki warunek. W każdym wypadku, rząd Stanów Zjednoczonych nie mógłby przyjąć żadnych postanowień, zakazujących Niemcom udziału w jakimkolwiek ugrupowaniu, które jeden z sygnatariuszy traktatu pokojowego mógłby dowolnie uznać za „wymierzone przeciwko któremukolwiek milującemu pokój państwu”. Nie może on dopuścić do tego, aby Niemcy pozbawione były podstawowego przysługującego wolnemu i równouprawnionemu narodowi prawa łączenia się z innymi narodami w celach pokojowych. Rząd USA przyjmuje, że również rząd radziecki nie będzie mógł oponować przeciwko prawu Niemiec zawierania porozumień obronnych.

4 W swej nodzie z dnia 25 marca rząd Stanów Zjednoczonych stwierdził, że popiera w całej pełni wysiłki podejmowane przez wolne państwa Europy Zachodniej, włączając Niemiec do Republiki Związku, w celu utworzenia pokojowej wspólnoty europejskiej i zapoczątkowania tym samym nowej ery, w której stosunki międzynarodowe opierać się będą na współpracy, a nie na rywalizacji i nieufności. Rząd Stanów Zjednoczonych wita utworzenie takiej wspólnoty europejskiej, w której brać udział Niemcy. Niemcy są dlatego podzielone, że podzielona jest Europa. Ta polityka jednolitej europejskiej nie może zagrażać interesom Związku Radzieckiego lub któregokolwiek kraju, prowadzącego politykę poświęconą utrzymaniu pokoju. Dlatego też rząd Stanów Zjednoczonych nie zaprzestanie popierania tej polityki. Przekonany on jest bardziej niż kiedykolwiek, że polityka ta stanowi rzeczywistą drogę wiodącą do pokoju.

5 Rząd Stanów Zjednoczonych nie ponosi odpowiedzialności za to, że nie udało się rozszerzyć tej wspólpracy poza jej obecne granice. Gotów jest on nadal rozpatrzyć w duchu szczerości i dobrej woli wszelkie praktyczne i konkretne propozycje, zmierzające do zmniejszenia napięcia i usunięcia istniejących wąsni.

6 Niemiecki traktat pokojowy może być opracowany jedynie w tym wypadku, jeżeli istnieje będzie rząd ogólnoniemiecki, utworzony w wyniku wolnych wyborów i mający możność brania udziału w całkowitej wolności, w omawianiu takiego traktatu. Toteż w chwili obecnej nie możliwe są rokowania w sprawie postanowień niemieckiego traktatu pokojowego.

Rząd Stanów Zjednoczonych przedstawił już swe poglądy w sprawie niektórych propozycji rządu radzieckiego, zwłaszcza zaś w sprawie błęd-

nej interpretacji terytorialnych postanowień protokołu poczdamskiego i w sprawie zamiaru, jaki żywi rząd radziecki postawienia Niemiec w sytuacji stałego odizolowania od Europy Zachodniej, z jednoczesnym zobowiązaniem ich do zapewnienia swej obrony wyłącznie środkami własnych narodowych sił zbrojnych. Propozycje radzieckie oznaczałyby stałe skrepowanie prawa Niemiec do udziału w ugrupowaniach międzynarodowych oraz wywołałyby stan stałego napięcia i niepewności w centrum Europy.

7 Rząd ogólnoniemiecki utworzony w wyniku wolnych wyborów powinien być wolny. Konieczne jest, aby cieszył się on taką wolnością za równo przed przygotowaniem traktatu pokojowego, jak i po jego przygotowaniu, w toku rokowań. Powinien on mieć możliwość utrzymania swego prawdziwie reprezentatywnego charakteru, powzięcia zobowiązań w charakterze rządu zjednoczonych Niemiec i odegrania pełnej roli w dyskusji nad traktatem pokojowym. Ta sprawa wolności nie da się więc oddzielić od problemu wyborów. (Ciąg dalszy na str. 3)

Spotkanie rzemieślników bydgoskich z uczestnikami Konferencji Gosp. w Moskwie wiceprezesa Rady Nacz. SD Bronisławem Chmielewskim

BYDGOSZCZ: Staraniem Okręgowego Związku Cechów i Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego w Bydgoszczy, zostało zorganizowane w dn. 24 bm. zebranie rzemieślników bydgoskich z udziałem członka delegacji polskiej na Międzynarodową Konferencję Gospodarczą w Moskwie, wybitnego przedstawiciela polskiego rzemiosła Bronisława Chmielewskiego, wiceprezesa Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego, prezesa Izby Rzemieślniczej w Warszawie.

Zebrań przewodniczył prezes Okręgowego Związku Cechów Franciszek Ziółkowski, witając w serdecznych słowach nestora rzemiosła polskiego Bronisława Chmielewskiego oraz przybyłych na zebranie: Sekretarza Wojewódzkiego Stronnictwa Demokratycznego Wrochnę, Kierownika Wydz. Ekonom. WK SD — Józefa Chmielewskiego, przedst. MK SD — Szymkiewicza, przedst. Związku Izby Rzemieślniczych RP wicedyrektora Pacyńskiego, przedst. Prezydium WRN — Janowiaka, prezesa Izby Rzemieślniczej — Nahańskiego i dyr. Izby — Jabczyńskiego, którzy równocześnie zostali powołani do Prezydium.

Zebrań w liczbie około 600 rzemieślnicy występowali w skupieniu przemówienia uczestnika Konferencji Gospodarczej w Moskwie prezesa Chmielewskiego, który podzielił się swoimi wrażeniami z przebiegu Konferencji i kilkunastodniowego pobytu w Moskwie.

„Za największy sukces” stwierdził pre-

zes Chmielewski: „uważałem należy fakt, iż wszystkie końcowe uchwały o charakterze najbardziej zasadniczym zostały przyjęte jednomyślnie. Dzięki takiemu ustosunkowaniu się przedstawicieli wszystkich krajów do wagi i znaczenia przywrócenia normalnych stosunków handlowych w świecie, było możliwe powołanie do życia Komitetu Współdziałania w Rozwoju Handlu Międzynarodowego i powzięcia zwołania drugiej Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej”.

Odnosnie wrażeń z pobytu w Moskwie, prezes Chmielewski zauważył: „Moskwę trzeba zobaczyć aby ją należycie ocenić. Panuje tam niezwykła czystość. Ludzie chodzą rozradowani i uśmiechnięci. Czyta się w ich twarzach dumę z dokonanych osiągnięć i przynależności do pierwszego w świecie Państwa Socjalistycznego oraz silną wiarę w utrzymaniu pokoju światowego”.

Na koniec swojego przemówienia prezes Chmielewski, przekazuje złożone na jego ręce serdeczne pozdrowienia dla rzemieślników polskich od przewodniczącego Centralnego Związku Spółdzielczości Przemysłowej ZSRR Chochołowa, co wywołało niemiłą reakcję oklaski zgromadzonych.

W dyskusji kilku rzemieślników a w tej liczbie ob. ob. Sajdak, Siudziński, Mroziński i Skarbankiewicz — stawiali pytania związane z zawarciem tranzycji handlowych pomiędzy delegacjami poszczególnych krajów, rozwojem spółdzielczości rzemieślniczej w Związku Radzieckim i form wykonywanych usług przez rzemieślników dla świata pracy.

Odpowiedzi na poszczególne pytania udzielił prezes Chmielewski.

W części drugiej zebrania, na którą złożyły się występy artystyczne — zespół mandolinistów przy ZKK wykonał: „Marsz Lenina”, „Walc sentymentalny” — Weyny — „Polonez” — Oginskiego, „Biały mazur” — Osmańskiego oraz „Kulig Petersburski” — Ellenberga. Solo przy akompaniamencie zespołu mandolinistów wykonała ob. Koftunowa — odśpiewując „Młodość” i „W życiu tak się zdarza”. Wiankę pieśni radzieckich na gitarze hawajskiej wykonał ob. Bukowiecki. Zespół taneczny przy Radzie Zakładowej IKP wykonał tańce „Czółenko” i „Bulba”. Kozaka w dwóch wykonaniach odtańczyła ob. Porowska. Wiersz pt. „Twar de rece” Broniewskiego recytowała ob. Trepczyńska. Zespół „Żywego słowa” przy IKP odśpiewał dwie pieśni ludowe.

Na zakończenie zebrania prezes OZC Ziółkowski, podziękował wszystkim zebranym za tak liczne przybycie — stwierdzając, iż zainteresowanie jakie wykazało rzemiosło bydgoskie Konferencją Gospodarczą w Moskwie świadczy o tym, iż rzemieślnik polski czuje się związany nie tylko z przemianami jakie dokonują się w naszym kraju, ale interesują go również problemy gospodarcze i społeczne na całym świecie.

Sport

WIOSLARZE POLSKY ODLECIĄ DO MOSKWY

W niedzielę 25 bm. odleciała samolotem, z Warszawy do Moskwy na zaproszenie Wszczęstwowego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu przy Radzie Ministrów ZSRR, ekipa wiosłarzy polskich. W skład ekipy wchodzi: kierownik Koczek, trener Verey oraz zawodnicy: Kocerka, Zarnowiecki, Lorentz, Jagodziński, Michałski, Tomasz, Szwarczer Zbigniew i Szwarczer Edward.

KOLEJARZ BYDGOSZCZ — BUDOWLANI GDAŃSK 5:2

W towarzyskim meczu piłkarskim, rozegranym wczoraj w Bydgoszczy pomiędzy miejscowym II-ligowym Kolejarzem i I-ligową drużyną Budowlanych Gdańsk, nieoczekiwanie zwycięstwo odniósł Kolejarz Bydgoszcz w stosunku 5:2 (1:2). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Nowak St. 2, Dolecki 2 i Krajewski 1, a dla pokonanych Gronowski i Baszkiewicz.

Podpisanie „układu ogólnego”

(Dokończenie ze str. 1)

Po podpisaniu układu ministrowie spraw zagranicznych USA, Wielkiej Brytanii i Francji oraz Adenauer udali się do Paryża, gdzie ma nastąpić podpisanie porozumienia w sprawie tzw. „armii europejskiej”. Porozumienie to — jak wiadomo — zawiera konkretne postanowienia w sprawie utworzenia meofitlenowskiego Wehrmachtu i wznowienia produkcji zbrojeniowej w Trizonii. Odwetowcy niemieccy mają przy tym z ramienia USA otrzymać dominującą rolę w Europie zachodniej.

Zarówno obrady w Bonn jak i podpisanie układu wojennego odbywały się w napiętej atmosferze. W ciałach Niemczech Zachodnich wzrosła się bowiem fala protestów przeciwko knowaniom Adenauera i jego amerykańskich mocodawców. Ze wszystkich prawie miast nadchodziły wiadomości o demonstracjach przeciwko polityce Adenauera i przeciwko układowi wojennemu. Wojska amerykańskie trzymane były w pogotowiu, by wraz z policją Lehra

tlumić wszelkie objawy protestu.

Konrad Adenauer oraz trzej ministrowie spraw zagranicznych mocarstw zachodnich podpisali w Bonn militarny układ. W tej samej sali, w której przed trzema laty podpisana została konstytucja zachodnio-niemiecka, Adenauer dopuścił się zamachu stanu, który — przez brutalne pogwałcenie uchwał poczdamskich — utrudnia zjednoczenie Niemiec i zawarcie traktatu pokojowego.

Przy pomocy tego separatystycznego układu Niemcy Zachodnie są włączone do przygotowań mocarstw zachodnich, knujących nową wojnę agresywną oraz mają stać się częścią składową agresywnego bloku atlantyckiego. Układ utrzymuje wojskową okupację Niemiec Zachodnich i utrwała zależność tej części kraju od mocarstw zachodnich.

Przez włączenie Niemiec Zachodnich do paktu atlantyckiego oraz przez utworzenie zachodnio-niemieckiej armii najemnej, legalizowanej przez układ, armii, znajdującej się pod dowództwem żądnych odwetu generałów hitlerowskich, zostanie zaostroszony agresywny charakter tego paktu wojennego.

(131)

3

Tej nocy musiało nastąpić rozstrzygnięcie. Paweł czuł, że chwila zwisająca koniec koszmaru zbliża się i pragnął, by nastąpiła jak najprędzej. Tak wychodzi na spotkanie niebezpieczeństwa człowiek, który najbardziej z wszystkiego obawia się niepewności i zwątpienia. Uczucie temu podporządkowana była reszta uczuć; wszystko, na co padł jego wzrok, Paweł oceniał jedynie jako przeszkodę lub pomoc w drodze do celu. Obawiał się bardzo, że grupa Samotiosowa zatrzymała tego właśnie człowieka, którego pragnął sam schwytać.

Wąskie przejście do podziemi skończyło się: oczom uczestników wyprawy ukazała się pierwsza, niewielka pieczara, której wysokie sklepienie ginęło w mroku.

Wszyscy otoczyli Igoszyną.

— Początek zawsze jest najgorszy — powiedział czyszcząc zablocone spodnie. — Idziemy dalej!

Obejrzeliby dokładnie pieczarę. Było tam kilka otworów, na różnej wysokości od ziemi, jednak tylko nad jednym z nich widniał wyrysowany kopcem pochodni czarny krzyż. Zresztą, gdyby nawet nie było tego krzyża — ślady nóg na mokrej linii wskazywały na to, że z przejścia tego korzystali ludzie. Paweł przypomniał sobie, jak Pietusza opowiadał mu, że przed samym wyjściem z podziemi musiał pełznąć na brzuchu.

— Spuśćcie psa ze smyczy! — powiedział przyciszonym głosem major Igoszyn.

— Gołąbek, nie chodź daleko! — rozkazał Paweł. Pies zbliżył się do przejścia i kilka razy obejrzał się, jak gdyby zapraszał ludzi do pójścia w jego ślady.

Przejście było wąskie i błotniste. Nogi i ręce tonęły w gęstej lodowatej glinie. Gołąbek kilka razy przystawał czekając na Pawła, dodawał mu otuchy głuchym warczeniem i szedł dalej.

Druga pieczara samym swoim widokiem oświeciła wyśiłek uczestników wyprawy. Była to wielka, okrągła sala, ozdobiona licznymi kamiennymi słupami. Śnieżnobiałe, skrzące się różnobarwnymi odbłaskami słupy, szerokie u góry i u dołu, zęwały się w części środkowej. Były podobne do siebie jak dwie krople wody i ciągnęły się wzdłuż całej pieczary. Między słupami znajdowały się małe jeziora, wypełnione przeźroczystą, niemal niewidoczną wodą. Gołąbek ugasił pragnienie w jednym z takich jezior, a ludzie poszli za jego przykładem. Woda była lodowato zimna i cierpka w smaku. Maksym Maksymilianowicz i Misza kierowali niekiedy światło laterek na ściany i sklepienie; cała pieczara wypełniała się w takich chwilach tęczowymi lśnieniami, wszystko dokoła uderzało niezwykłością form.

— Cuda prawdziwe, towarzyszu naczelniku! — uśmiechnął się zdumiony Misza. — Opowiadali mi gilowscy chłopcy, że w tych pieczarach tak ładnie, ale ja nie chciałem im wierzyć. Tylko bardzo zimno.

— Naprzód! — rzucił Igoszyn.

Gołąbek, wędząc dokoła, spokojnie i pewnie szedł przez pieczarę obok kolumn oznaczonych czarnymi strzałami. Instynkt mówił mu, że ludzie przeszli już tędy dawno i że spotkania z wrogiem nie należy oczekiwać w najbliższym czasie. Wszyscy uczestnicy wyprawy myśleli teraz tylko o jednym: za wszelką cenę zyskać na czasie, jak najszybciej dojść do podziemnych korytarzy Przekłętej, łączących się z pieczarami i odciać drogę odwrotu dywersantom, których spłoszyła grupa Samotiosowa i którzy według wszelkiego prawdopodobieństwa właśnie tędy będą zamierzali wyostać się na ziemię.

Szli gęsiego, oczekując nas. Igoszyn i Maksym Maksymilianowicz nieśli zapalone latarki.

W ścianach grot widniała wielka ilość otworów, świadcząca o tym, że wieczna cisza pieczar kryje niezwykłe zagmatwany labirynt, w którym można zginać bez śladu. Wydawało się rzeczą wprost nie do wiary, by człowiek mógł odnaleźć w tym labiryncie właściwą drogę, jednakże droga ta istniała: w każdej grocie dwa otwory w ścianach oznaczone były czarnymi strzałami — wejście i wyjście. Kim był ów człowiek, kiedy i w jakich okolicznościach rozwiłkła zagadkę labiryntu? Gdyby chociaż pozostawił potomnym swoje nazwisko i rok, w którym dokonał tak pożytecznej pracy! Niestety! Przeszedł podziemne groty dążąc do rozwikłania zagadki i znacząc starannie drogę dla swoich następców, po czym zniknął na zawsze w mroku przeszłości...

Chwilami wydawało się, że uciążliwa podróż przez groty i wąskie przejścia, to opadające w dół, to wznoszące się stromo ku górze, nigdy się nie skończy. Nawet Maksym Maksymilianowicz przestał się w końcu zachwycać i tylko wdychał ciężko, kiedy trzeba było zdobyć się na większy wysiłek.

— Idziemy na północ-wschód — określił kierunek marszu według kompasu Igoszyn.

— Tak, w kierunku Przekłętej — odpowiedział Paweł.

Ogarniał go coraz większy niepokój. Bał się, że wyprawa nie zdąży wyprzedzić wrogów, że obłożeni w pieczarach dywersanci dotrą do miejsca, w którym groty stykają się z korytarzami kopalni, wcześniej niż oni. Czas upływał niesłychanie szybko. Gołąbek wciąż jeszcze nie zdradzał zdenerwowania.

— Woda szumi! — rozległ się nagle przyciszony okrzyk Miszy.

Wszyscy przystanęli i zaczęli nasłuchiwać. Tak, to szumił strumyk, ten sam mały i wartki strumyk, który był przewodnikiem Pietuszy, kiedy chłopczyk przedostał się do pieczar.

— Teraz każda sekunda jest droga — powiedział Igoszyn.

Rozpadłina, w której płynął strumyk, z każdą chwilą robiła się coraz szersza. Kolumna z trudem posuwała się naprzód. Ołbrzymia stożkowata pieczara była usypana odłamkami kamieni.

— Chyba ściana się osypała? — zapytał Igoszyn.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Bezwzględne rozwiązanie problemu traktatu pokojowego i zjednoczenia Niemiec przyczyni się do utrwalenia powszechnego pokoju

(dokończenie ze strony 2)

Rząd radziecki wciąż jeszcze nie przedstawił swych poglądów w tej sprawie. Rząd Stanów Zjednoczonych zmuszony jest w szczególności zapytać, czy rząd radziecki uważa, iż rząd ogólnoniemiecki utworzony w wyniku wolnych wyborów powinien znajdować się pod kontrolą czterech mocarstw aż do chwili zawarcia traktatu pokojowego, czy też rząd radziecki zgadza się na to, aby rząd ogólnoniemiecki posiadał niezbędną swobodę działania i pełnomocnictwa przysługujące każdemu rządowi.

Rząd Stanów Zjednoczonych stwierdza z zadowoleniem, że rząd radziecki zgadza się obecnie w zasadzie na to, aby odbyły się wolne wybory w całych Niemczech. Jednakże takie wolne wybory mogą odbyć się jedynie w tym wypadku, jeżeli we wszystkich częściach Niemiec istnieje będą niezbędne warunki i jeżeli warunki te zostaną utrzymane nie tylko w dniu głosowania i przed głosowaniem, lecz również później, to jest pierwszy nieodzowny krok powinien zmierzać do zapewnienia takich warunków. Inaczej nie osiągnie się żadnego postępu. W ciągu ostatnich lat wschodnia część Niemiec rozwijała się w kierunku oddalającym się coraz bardziej od podstawowej drogi rozwoju Niemiec. Jest to jeden z głównych powodów, dla których nie zbędne jest przeprowadzenie bezstronnych badań, zanim odbyć się będą mogły wybory.

Rząd radziecki nie zgadza się jednak na to, aby komisja międzynarodowa, powołana przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych, dokonała takich badań w całych Niemczech. Motywuje on swe odmowne stanowisko powołaniem się na artykuł 107 Karty Narodów Zjednoczonych, interpretując go na swój własny sposób. Tymczasem artykuł ten brzmi:

„Zadanie z postanowień niniejszej Karty nie pozbawia mocy prawnej żadnych działań, podjętych lub usankcjonowanych w wyniku drugiej wojny światowej, przez rządy ponoszące odpowiedzialność za takie działania w stosunku do które gokolwiek z państw, które podczas drugiej wojny światowej było wrogiem jednego z sygnatariuszy niniejszej Karty, ani też nie stawia przeszkód takim działaniom”.

Słowa te nie zakazują, jak widać, Narodom Zjednoczonym zajmowania się od tej strony sprawami niemieckimi. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych zaaprobowało te interpretacje przeważająca większość głosów. Jeśli nawet jednak przyjmijemy błędną interpretację Karty, stosowaną przez rząd radziecki, to i w tym wypadku nie ma przeszkadza czterem mocarstwom w wykorzystaniu komisji Narodów Zjednoczonych dla określenia warunków przeprowadzenia prawdziwie wolnych wyborów w całych Niemczech.

Zamiast tego, rząd radziecki proponuje, aby przeprowadzenie tych badań powierzyć komisji, utworzonej przez cztery mocarstwa okupacyjne. Zanim rząd Stanów Zjednoczonych mógłby nabrać przekonania, że propozycja ta zapewni bezstronne badania, musiałby on znać skład i funkcje takiego organu. Komisja, złożona wyłącznie z członków ponoszących bezpośrednią odpowiedzialność za stan rzeczy w Niemczech, pełniłaby jednocześnie rolę sądu i strony. Doświadczenia z okresu, kiedy cztery mocarstwa sprawowały wspólną kontrolę nad Niemcami, świadczą o tym, że taka komisja nie mogłaby powziąć pozytywnej decyzji. Doprowadziło by to w ten sposób do znacznej zwłoki w przeprowadzeniu wyborów. Rząd Stanów Zjednoczonych nie może pominąć milczeniem fakt, że mianowanie komisji czterech mocarstw mogło być zrozumiane, jako krok w kierunku przywrócenia kontroli czterech mocarstw nad Niemcami. Byłby to krok wstecz, który nie odpowiadał by konstytucyjnym zmianom w republiki związkowej.

Z tego względu rząd Stanów Zjednoczonych uważa za bardzo odpowiednią komisję Narodów Zjednoczonych. Komisja ta już istnieje, jej funkcje zostały określone i może ona niezwłocznie przystąpić do pracy. Mimo to rząd Stanów Zjednoczonych gotów jest zbadać wszelką możliwość ustalenia, czy istnieją na terytorium całych Niemiec odpowiednie warunki do przeprowadzenia prawdziwie wolnych wyborów. Rząd Stanów Zjednoczonych w porozumieniu z rządami Zjednoczonego Królestwa i Francji i po przeprowa-

Rząd ZSRR w odpowiedzi na noty rządów USA, W. Brytanii i Francji proponuje zwołanie konferencji 4 mocarstw w sprawie Niemiec

dzeniu konsultacji z rządem Niemieckiej Republiki Związkowej i z władzami niemieckimi w Berlinie — przedstawia następujące propozycje:

I Bezstronna komisja powinna ustalić niezwłocznie, czy w radzieckiej strefie Niemiec, jak również w Niemieckiej Republice Związkowej i we wszystkich sektorach Berlina istnieją warunki, niezbędne do przeprowadzenia wolnych wyborów, a w negatywnym wypadku — powin na zalecić czterem mocarstwom ponoszącym odpowiedzialność za stan rzeczy w Niemczech rozważenie kroków, jakie należy podjąć dla stworzenia takich warunków. Cztery mocarstwa powinny zapewnić takiej komisji odpowiednie warunki dla przeprowadzenia badań w Niemieckiej Republice Związkowej, w strefie radzieckiej Niemiec i we wszystkich sektorach Berlina. Trzy mocarstwa zachodnie i rząd Niemieckiej Republiki Związkowej wyraziły już zgodę na te propozycje.

II Cztery mocarstwa powinny wykorzystać w tym celu już istniejącą komisję Narodów Zjednoczonych. Będzie to, rzecz jasna, metoda najszybsza i najbardziej praktyczna.

III Aczkolwiek rząd Stanów Zjednoczonych stanowczo uważa za najodpowiedniejszą procedurę przedstawioną w punkcie II jest on gotów rozważyć wszelkie inne praktyczne i konkretne propozycje w sprawie utworzenia bezstronnej komisji, które zechciałby poczynić rząd radziecki, pod tym wszakże warunkiem, że propozycje te będą się przyczyniały do jak najszybszego przeprowadzenia wolnych wyborów w całych Niemczech.

IV Skoro tylko taka bezstronna komisja opracuje swe sprawozdanie, przedstawiciele rządów Zjednoczonego Królestwa, Stanów Zjednoczonych, Francji i Związku Radzieckiego spotkają się w celu ich rozpatrzenia i osiągnięcia porozumienia co do następujących zagadnień:

a — rychłe przeprowadzenie wolnych wyborów w całych Niemczech przy stworzeniu odpowiednich warunków tam, gdzie jest to konieczne;

b — udzielenie przez cztery mocarstwa gwarancji, że rząd ogólnoniemiecki, utworzony w wyniku tych wolnych wyborów, rozporządzać będzie niezbędną wolnością działania w okresie przed wejściem w życie traktatu pokojowego.

Nota rządu radzieckiego z dnia 24 maja 1952 r.

W związku z notą rządu USA z dnia 15 maja br. rząd radziecki uważa za konieczne oświadczyć co następuje:

1. O KONIECZNOŚCI NIEZWŁOCZNEGO ROZWIĄZANIA PROBLEMU NIEMIECKIEGO I O PRZECIĄGANIU PRZEZ MOCARSTWA ZACHODNIE WYMIANY NOT W TEJ SPRAWIE.

W nocy z dnia 10 marca br. rząd radziecki zaproponował rządowi USA, W. Brytanii i Francji wspólne omówienie sprawy zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i utworzenie rządu ogólnoniemieckiego. Aby ułatwić i przyspieszyć przygotowanie traktatu pokojowego z Niemcami, rząd radziecki przedstawił swój projekt tego traktatu, wyrażając zarazem gotowość rozpatrzenia również innych ewentualnych propozycji w tej sprawie. Rząd radziecki uważał i uważa za rzecz nieodzowną i niezwykle ważne rozwiązanie tego problemu, kierując się interesami utrwalenia pokoju w Europie i koniecznością zadość uczynienia słusznym narodom powołaniem rządu niemieckiego. Wobec tego, że w odpowiedzi rządu USA z dnia 25 marca wysunięta została, w związku ze sprawą utworzenia rządu ogólnoniemieckiego, propozycja zbadania warunków przeprowadzenia wyborów powszechnych w Niemczech, rząd radziecki w nocy z dnia 9 kwietnia wyraził zgodę na taką propozycję, naleyając jednak na to, aby wspomnianych dochodzeń dokonała nie komisja Organizacji Narodów Zjednoczonych, do której kompetencji nie należą kwestie pokojowego uregulowania problemu Niemiec, lecz bezstronna komisja czterech mocarstw sprawujących funkcje okupacyjne w Niemczech. Jednocześnie rząd radziecki zaproponował powtórnie rządowi USA, jak również rządowi W. Brytanii i Francji, aby nie odkładać już rozpatrzenia sprawy traktatu pokojowego z Niemcami oraz sprawy zjednoczenia Niemiec i utworzenia rządu ogólnoniemieckiego.

Mimo, iż rząd radziecki przyjął propozycję rządu USA sprawdzenia, czy istnieją warunki przeprowadzenia w Niemczech wolnych wyborów powszechnych, i jakkolwiek propozycja rządu radzieckiego w sprawie mianowania komisji, która dokonała by tego w myśl porozumienia między czterema mocarstwami, zapewniła obiektywność i bezstronność wspomnianej komisji — rozwiązanie problemu traktatu pokojowego z Niemcami i zjednoczenia Niemiec jest, jak świadczy o tym nota rządu USA z dnia 15 maja, odkładane znowu na czas nieokreślony. Ze wspomnianej noty wynika, że rząd USA nie zgadza się również na to, aby cztery mocarstwa przystąpiły nareszcie do omówienia tych zagadnień bez dalszej zwłoki.

Zamiast tego rząd USA wysunął w swej nodzie z dnia 15 maja rozmaite nowe warunki wstępne, których nie wysunął w nocy z dnia 25 mar-

ca i co do których proponuje on obecnie osiągnąć porozumienie drogą dalszej wymiany not, zanim podjęte zostaną bezpośrednie rokowania. Tak więc, w nocy z dnia 15 maja rząd USA proponuje, ażeby przed podjęciem bezpośrednich rokowań porozumieć się „w sprawie ram rokowani i w sprawie podstawowych problemów podlegających rozpatrzeniu” oraz aby przedłużyć wymianę not w sprawie składu i funkcji komisji, mającej sprawdzić, czy istnieją w Niemczech warunki przeprowadzenia wyborów powszechnych itp.

Wszystkie te fakty świadczą, że rząd USA odwleka nadal zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami oraz rozwiązanie problemu zjednoczenia Niemiec i utworzenia rządu ogólnoniemieckiego. Tylko tym wytłumaczyć można okoliczność, że w nocy z dnia 15 maja rząd USA wysunął znowu szereg kwestii, aby kontynuować wymianę not, która i tak już trwała kilka miesięcy, zamiast podjęcia przez cztery mocarstwa bezpośrednich rokowań i wspólnego omówienia sprawy traktatu pokojowego z Niemcami oraz wszystkich związanych z tym zagadnień.

W tej sytuacji nie może nie utrwać się opinia, zarówno w Niemczech jak i poza ich granicami, że w istocie rzeczy rząd USA nie dąży do zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i do położenia kresu rozbięciu Niemiec. Tymczasem bez zawarcia traktatu pokojowego i bez zjednoczenia Niemiec nie może nastąpić odbudowa niezależnego, pełnoprawnego państwa niemieckiego, reprezentującego rzeczywistą wolę całego narodu niemieckiego.

2. O SEPARATYSTYCZNYCH UMOWACH MOCARSTW ZACHODNICH Z NIEMCAMI ZACHODNIMI I O ICH PRÓBACH UCHYLENIA SIĘ OD ZAWARCIA TRAKTATU POKOJOWEGO Z NIEMCAMI

Rząd radziecki uważa za konieczne zwrócić szczególną uwagę na fakt, że, kontynuując wymianę not, rząd USA wraz z rządami W. Brytanii i Francji prowadzi równocześnie separatystyczne rokowania z bońskim rządem Niemiec Zachodnich w sprawie zawarcia tzw. „układu ogólnego”. W istocie rzeczy nie jest to żaden układ „ogólny”, lecz separatystyczny układ, nazwany fałszywie „ogólnym”, aby oszukać naród. W ten sposób gwałcony jest brutalnie układ poczdamski, który zobowiązał cztery mocarstwa — USA, W. Brytanii, Francji i ZSRR — do przygotowania traktatu pokojowego z Niemcami.

Mimo tajnego charakteru rokowań z rządem bońskim i jakkolwiek pełny tekst tego separatystycznego układu nie został dotychczas opublikowany z danych ogłoszonych w prasie znana jest już jego treść.

Z danych tych wynika, że przygotowany przez rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji wspomniany separatystyczny układ z Niemcami Zachodnimi nie ma bynajmniej na celu udzielenia Niemcom Zachodnim sa-

modzielności i niezależności. Znosząc formalnie statut okupacyjny, układ ten utrzymuje reżim faktycznej okupacji wojskowej, pozostawiając Niemcy Zachodnie w stanie zależności i podporządkowania w stosunku do rządu USA, jak również rządów W. Brytanii i Francji.

Jednocześnie drogą zawarcia tego separatystycznego układu z Niemcami Zachodnimi rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji legalizują odbudowę armii niemieckiej z generałami hitlerowskimi na czele, czy li torują drogę do odbudowy agresywnego militarystycznego zachodni-niemieckiego.

W istocie rzeczy układ ten stanowi otwarty sojusz wojskowy między USA, W. Brytanii i Francją a rządem Niemiec Zachodnich, sojusz, przy pomocy którego rząd boński wciąga naród niemiecki do przygotowania nowej wojny.

Rządy USA, W. Brytanii i Francji starają się zarazem włączyć Niemcy Zachodnie do tworzonego przez nie pod nazwą „Europejska wspólnota obronna” ugrupowania państw — Francji, Niemiec Zachodnich, Włoch, Belgii, Holandii i Luksemburga. Ta samozwańcza „wspólnota europejska” ma stać się częścią składową bloku północno-atlantycznego i utworzyć tzw. „armię europejską”, do której wejść mają wkrzeszane obecnie w Niemczech Zachodnich niemieckie siły zbrojne.

Jest rzeczą najzupełniej oczywistą, że cel utworzenia „wspólnoty europejskiej” i „armii europejskiej” polega nie tylko na tym, ażeby zalegalizować remilitaryzację Niemiec Zachodnich, co już faktycznie realizuje się, lecz aby włączyć Niemcy Zachodnie do agresywnego bloku północno-atlantycznego.

Wiadomo wszystkim, że właśnie w ostatnim czasie rząd USA dąży do tego, aby przyspieszyć jak najbardziej zarówno zawarcie wspomnianego separatystycznego układu z Niemcami, jak i włączenie Niemiec Zachodnich do „wspólnoty europejskiej”. Dąży on tym samym nie tylko do tego, by ostatecznie oderwać i przeciwstawić jedną część Niemiec drugiej części Niemiec.

Oznacza to, że rząd USA nie jest zainteresowany w zjednoczeniu Niemiec i w traktacie pokojowym z Niemcami, lecz zainteresowany jest w tym, aby drogą nowych separatystycznych umów jeszcze mocniej niż dotychczas związać Niemcy Zachodnie i wkrzeszając armię zachodni-niemiecką z północno-atlantycznym blokiem państw, co nie da się pogodzić z perspektywami pokojowego rozwoju sytuacji w Europie.

Wszystko to dowodzi, że w obecnym czasie ma miejsce zмова między odwetowymi kołami rządzącymi Niemiec Zachodnich a północno-atlantycznym ugrupowaniem państw. Zmowa ta może opierać się jedynie na warunkach poparcia odwetowych dażeń bońskiego rządu Adenauera, który przygotowuje rozpętanie nowej wojny w Europie.

Jedynie agresywnym celem odwetowców niemieckich służyć może wkrzeszana obecnie armia zachodni-niemiecka z generałami faszystowsko-hitlerowskimi na czele. Z drugiej strony wcielanie takiej armii zachodni-niemieckiej do tzw. „armii europejskiej”, a zarazem również do armii bloku północno-atlantycznego, wydatnia jeszcze bardziej agresywny charakter całego ugrupowania północno-atlantycznego.

W świetle tych faktów nikt nie uwierzy twierdzeniu, że przygotowywane obecnie utworzenie „wspólnoty europejskiej” i „armii europejskiej” może stanowić „drogę wiodącą do pokoju”, jak mówi nota amerykańska z dnia 15 maja. Istotny sens wspomnianej zmowy bloku północno-atlantycznego z rządem Adenauera polegać może jedynie na dalszym wzmocnieniu agresywnego charakteru północno-atlantycznego ugrupowania państw, dążącego obecnie do bezpośredniego połączenia się z odwetowcami niemieckimi, którzy reprezentują najbardziej agresywną koła Europy.

Zawarcie z rządem bońskim Niemiec Zachodnich umów w rodzaju wspomnianego wyżej separatystycznego układu lub też układu o „wspólnocie europejskiej” obarcza tę część Niemiec nowymi zobowiązaniami, zwiększa jej zależność od mocarstw okupacyjnych oraz stwarza nowe

trudności na drodze do zjednoczenia jej ze wschodnią częścią Niemiec, która nie jest związana takimi zobowiązaniami i rozwija się w warunkach sprzyjających narodowemu zjednoczeniu Niemiec w państwo jednolite, niezależne, demokratyczne i miłujące pokój.

Dążenie rządu USA do jak najszybszego zawarcia wspomnianych wyżej separatystycznych umów z Niemcami Zachodnimi w chwili, gdy rokowania o traktat pokojowy i w sprawie zjednoczenia Niemiec są wciąż odkładane, oznacza, że istnieje zamiar postawienia narodu niemieckiego, drogą wspomnianych separatystycznych umów, przed faktami dokonanymi. Naród niemiecki postawiony zostanie przed faktem remilitaryzacji Niemiec Zachodnich i przed faktem pozostania wojsk okupacyjnych w Niemczech Zachodnich, a na drodze do zawarcia traktatu pokojowego i do zjednoczenia Niemiec wzniesione będą przeszkody nie do przewyżnienia w chwili obecnej.

Nie można jednak z jednej strony składać deklaracji o uznaniu konieczności traktatu pokojowego i zjednoczenia Niemiec, z drugiej zaś strony czynić wszystko, aby stworzyć trudności i przeszkody na drodze do zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i przywrócenia jednolitego państwa niemieckiego. Prowadzi to do podważenia wszelkiego zaufania do dwulicowej polityki takich mocarstw i stawia naród niemiecki przed koniecznością szukania własnych dróg wiodących do traktatu pokojowego i do narodowego zjednoczenia Niemiec.

3. Propozycja rządu radzieckiego

Pomimo istnienia rozbieżności w poglądach na sprawę traktatu pokojowego z Niemcami oraz na sprawę zjednoczenia Niemiec i utworzenia rządu ogólnoniemieckiego, rząd radziecki proponuje znowu rządowi USA, jak również rządowi Wielkiej Brytanii i Francji, przystąpić do wspólnego omówienia tych zagadnień i nie dopuszczać do dalszej zwłoki w tej sprawie.

Propozycja rozpatrzenia tych zagadnień w trybie dalszej wymiany not nie może dać takich wyników, jakie mogą być osiągnięte drogą bezpośrednich rokowań, może zaś jedynie skomplikować osiągnięcie porozumienia. Tymczasem dalsza zwłoka w rozwiązaniu problemu traktatu pokojowego i zjednoczenia Niemiec nie może nie budzić słusznego niezadowolenia narodu niemieckiego, nie mówiąc już o tym, że taka zwłoka jest sprzeczna z dążeniami do ustanowienia normalnych i trwałych stosunków między Niemcami, a państwami sąsiednimi, jak również do utrwalenia powszechnego pokoju. Rząd radziecki wychodzi przy tym z założenia, że opracowując traktat pokojowy z Niemcami, zarówno rząd ZSRR, jak rządy USA, Wielkiej Brytanii i Francji kierować się będą postanowieniami układu poczdamskiego, a zwłaszcza w kwestii granic Niemiec, jak to już stwierdził rząd radziecki w nocy z dnia 9 kwietnia.

Co się tyczy rządu ogólnoniemieckiego i jego pełnomocnictw, to oczywiście jest, iż ten rząd powinien również kierować się postanowieniami poczdamskimi, a po zawarciu traktatu pokojowego — postanowieniami traktatu pokojowego, który powinien służyć sprawie ustanowienia trwałego pokoju w Europie.

Rząd radziecki uważa przy tym w dalszym ciągu, że naród niemiecki ma niepozbawalne prawo posiadania swych narodowych sił zbrojnych nie niezbędnych do obrony kraju, bez czego nie można rozwiązać sprawiedliwie i w godny sposób kwestii pełnomocnictw rządu ogólnoniemieckiego. Proponując niezwłoczne przystąpienie do bezpośrednich rokowań w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami i utworzenia rządu ogólnoniemieckiego, rząd radziecki wychodzi również z założenia, że żadne separatystyczne umowy jednej lub drugiej części Niemiec z rządami innych państw nie będą nakładały żadnych zobowiązań na rząd ogólnoniemiecki oraz, że rząd ogólnoniemiecki, po podpisaniu traktatu pokojowego, mieć będzie wszystkie prawa, jakie przysługują rządowi innym niepodległym, suwerennym państwom.

* Ministerstwo Spraw Zagranicznych ZSRR skierowało analogiczne noty do ambasad Wielkiej Brytanii i Francji.

OWKS i Ogniwo Kraków przodują w „Pucharze Złoty”

Grupa A

GWARDIA Kr. — UNIA Chorzów 7:0
W Krakowie Gwardia pokonała zdecydowanie Unię Chorzów 7:0 (1:0). Bramki zdobyli: Gama — 3, Mordarski, Kohut, Kotaba (z karnego) oraz jedna samobójcza.

Gwardia miała zdecydowaną przewagę przez cały czas spotkania.

OGNIWO Byt. — BUDOWLANI Gd. 1:0
Bytomskie Ogniwo odniosło pierwsze zwycięstwo w rozgrywkach o Puchar Złoty, wygrywając z gdańskimi Budowlanymi 1:0 (1:0). Bramkę dla Ogniwa zdobył Kauder.

KOLEJARZ Warsz. — OWKS Kr. 0:3
W Warszawie Kolejarz uległ OWKS Kraków 0:3 (0:2). Strzelcem wszystkich trzech bramek był Plechaczek.

GRUPA A

klub	gier	pkt.	st. br.
1. OWKS Kraków	7	13	17:3
2. Gwardia Kraków	7	9	14:8
3. Budowlani Gdańsk	7	8	8:10
4. Kolejarz Warszawa	7	5	11:11
5. Ogniwo Bytom	7	4	6:11
6. Unia Chorzów	7	3	2:15

Grupa B

BUDOWLANI Ch. — KOLEJARZ Poz. 0:2
Kolejarz Poznań zwyciężył w Chorzwie miejscowych Budowlanych 2:0 (1:0), zdobywając bramki ze strzałów Anioły i Gogolewskiego.

GÓRNIK Radlin — OGNIWO Kr. 1:2
W Radlinie miejscowy Górnik przegrał z Ogniwo Kraków 1:2 (1:1). Bramki zdobyli: dla Ogniwa — Kadzuczek i Strojny, dla Górnika — Bożek. W drużynie Górników zawiódł atak. W drużynie Ogniwa najlepiej zagrał bramkarz Szymczak.

WŁÓKNIARZ Łódź — CWKS Warsz. 1:2
W Łodzi CWKS zwyciężył miejscowego Włókniarza 2:1 (0:1). Obie bramki dla CWKS zdobył Janeczek. Dla pokonanych honorowy punkt uzyskał Kowalec.

Włókniarz wystąpił w odmlodzonem składzie i miał w pierwszej połowie gry nieznaczna przewagę. Po przerwie lepsza technicznie drużyna CWKS oparowała całkowicie sytuację i nie schodziła z połowy boiska Włókniarza.

GRUPA B

1. Ogniwo Kraków	6	9	13:9
2. Budowlani Chorzów	7	9	14:7
3. Kolejarz Poznań	7	8	15:10
4. CWKS Warszawa	7	8	11:12
5. Górnik Radlin	6	5	6:7
6. Włókniarz Łódź	7	1	5:23

12 rekordów Polski ustanowili pływacy realizując zobowiązania na cześć Złoty

Realizując zobowiązania podjęte na cześć Złoty Młodych Przedowników Budowniczych Polski Ludowej pływacy kadry narodowej na zawodach kontrolnych rozegranych 24 i 25 bm. na pływalni AWF w Warszawie, ustanowili 12 rekordów Polski.

W sobotę padły rekordy: 100 m st. grzbiet, kobiet — Gelnertówna — 1:21,8; 100 m st. dow. kobiet — Milnikiel 1:14,7; sztafeta 4x200 m st. klas. mężczyzn (Cichoński, Poloński, Goetz, Kukiel) — 11:33,5.

W drugim dniu ustanowiono 9 dalszych rekordów Polski i szereg dobrych wyników.

Już pierwsza konkurencja przyniosła wynik lepszy od rekordu Polski. Płynąca na pierwszej zmianie w sztafecie 4x100 m st. dow. kob. Milnikiel poprawiła ustanowiony w sobotę własny rekord uzyskując 1:12,9.

Nowy rekord ustanowiła również sztafeta w składzie: Milnikiel, Broil, Kowalska, Badura, która uzyskała — 5:01,4.

Również następna konkurencja, jaka była sztafeta 4x200 m st. dow. mężczyzn przyniosła dwa rekordy. Tolka-czewski na pierwszej zmianie ustanowił nowy rekord osiągając 2:15,4, a sztafeta, w której oprócz Tolka-czewskiego płynęli Lewicki, Mroczkowski i Gremłowski uzyskała rekordowy czas 9:12,9. Wynik ten jest tylko o 0,9 sek. gorszy od minimum olimpijskiego.

Sztafeta w składzie Procel, Jera, Kociszewski, Stelmazyk, która zajęła drugie miejsce, uzyskała również wynik lepszy od starego rekordu osiągając 8:25,2.

Dalsze rekordy Polski ustanowili: Mroczkówna na 200 m st. klas. — 3:04,2; Gryszczyk R. na 100 m st. mot. kob. — 1:27,8; Gelnertówna na 200 m st. grzbiet. — 2:59,4; Milnikiel na 50 m st. dow. — 32,8. Sztafeta 4x100 m st. grzbiet. kob. w składzie: Gelnertówna, Gryszczyk R., Fijałkowska, Milnikiel — 5:38,5.

W tym dniu ustanowiono również nowy rekord Wojska Polskiego. Mianowicie Ząbek na 40 m st. grzeb. uzyskała czas 5:46,0.

ILUSTROWANY KURIER SPORTOWY

Murawski, Stefaniuk, Kruża, Kafłowski, Kudłacik Chychła, Krawczyk, Nowara, Grzelak, Gościński nowymi mistrzami Polski w boksie Kudłacik najlepszy na ringu warszawskim

W Warszawie zakończyły się indywidualne mistrzostwa Polski w boksie na rok 1952. W wyniku trzydniowych walk tytuły mistrzów Polski zdobyli w kolejności wag: Murawski, Stefaniuk, Kruża, Kafłowski, Kudłacik, Chychła, Krawczyk, Nowara, Grzelak i Gościński.

W wadze muszej: Murawski (Lublin) pokonał nieznacznie na punkty Łakomego (Wrocław), a Kukier (Lublin) wygrał na punkty z ambitnym Zawadzkiem (Bydgoszcz). Ostateczna kolejność w tej kate-

Kudłacik Kruża

gorii jest następująca: 1) Murawski, 2) Kukier, 3) Łakomy, 4) Zawadzki.

W wadze koguciej: Niedźwiedzi (Bydgoszcz) pokonał Woźniaka (Warszawa) Bydgoszczanin atakował bez przerwy osłabiając stopniowo silny ciosami przeciwnika Stefaniuka (Gdańsk) po walce stojącej na wyższym poziomie zwyciężył nieznacznie Kasperczaka (Wrocław). Kasperczak przegrał na punkty. Kolejność tej kategorii jest następująca: 1) Stefaniuk, 2) Woźniak, 3) Kasperczak, 4) Niedźwiedzi.

W wadze piórkowej: Kruża (Warszawa) po doskonałej walce wypunktował Bazarnika (Katowice). Soczewiński (Warszawa) wygrał w. o. z powodu kontuzji Janickiego (Wrocław). Ostateczna kolejność: 1) Kruża, 2) Soczewiński, 3) Bazarnek, 4) Janicki.

W wadze lekkiej: Kafłowski (Wrocław) po słabej walce wypunktował Nowaka (Bydgoszcz) Nowak (Warszawa) wygrał wysoko na punkty z Suszką (Katowice). Kolejność w tej kategorii jest następują-

ca: 1) Kafłowski, 2) Nowak (Warszawa), 3) Nowak (Bydgoszcz), 4) Suszka.

W wadze lekkopółśredniej: Sadowski (Szczecin) zwyciężył na punkty Blacha (Warszawa). Ostateczna kolejność: 1) Kudłacik, 2) Sadowski, 3) Blach.

W wadze półśredniej: Chychła (Gdańsk) wygrał wskutek dyskwalifikacji Debisza (Warszawa), w drugiej rundzie. Nowakowski (Rzeszów) wygrał w. o. z powodu niedopuszczenia przez lekarza Kazimierczaka (Poznań). Ostateczna kolejność: 1) Chychła, 2) Debisz, 3) Nowakowski, 4) Kazimierczak.

W wadze lekkośredniej: Krawczyk (Gdańsk) po słabej walce wypunktował Derkowskiego (Bydgoszcz). Kolejność w tej kategorii jest następująca: 1) Krawczyk, 2) Musiał, 3) Derkowski.

W wadze średniej: Czaplinski (Lublin) wygrał na punkty z Krupińskim. Nowara (Katowice) zwyciężył na punkty Piórkowskiego (Warszawa). Ostateczna kolejność: 1) Nowara, 2) Piórkowski, 3) Czaplinski, 4) Krupiński.

W wadze półciężkiej: Grzelak (Warszawa)

Nowara Chychła

wa wygrał w. o. z powodu kontuzji Szczypińskiego (Opole). Wojciechowski (Katowice) wygrał jednogłośnie na punkty z Frankiem (Lublin). Ostateczna kolejność: 1) Grzelak, 2) Wojciechowski, 3) Franek, 4) Szczypiński.

W wadze ciężkiej: Gościński (Warszawa) zwyciężył Węgrzyniaka (Gdańsk) przez dyskwalifikację w trzecim starciu Jadrzyk (Poznań) wygrał w. o. z powodu kontuzji Nandzika (Kraków). Ostateczna kolejność: 1) Gościński, 2) Węgrzyniak, 3) Jadrzyk, 4) Nandzik.

Nagrodę dla najlepszego boksera turnieju otrzymał Kudłacik. Za najlepszą walkę mistrzostw uznano spotkanie Kasperczaka ze Stefaniukiem w wadze koguciej. Nagrodzeni zostali również najmłodszy mistrz Polski Murawski i najstarszy mistrz Polski Nowara. Nagrody za najlepsze przygotowanie zawodników do mistrzostw przyznano trenerom Rin-kemu (Bydgoszcz) i Blandze.

Koszykarki ZSRR zdobywają mistrzostwo Europy Polki na 5 miejscu

W niedzielę zakończyły się w Moskwie na centralnym stadionie Dynamo mistrzostwa Europy w koszykówce kobiet.

Tytuł mistrza Europy zdobyły ponownie doskonale koszykarki Związku Radzieckiego, które w ostatnim spotkaniu dnia pokonały zdecydowanie CSR 52:29 (29:22). Czeski jedynie w pierwszej połowie spotkania potrafiły nawiązać prawie równorzędna walkę. Po przerwie zdecydowaną przewagę uzyskały zawodniczki radzieckie, spychając przeciwniczki do defensywy.

POLSKA — BULGARIA 36:70

W spotkaniu o 4 i 5 miejsce reprezentacja Polski po słabej grze przegrała z doskonale dysponowaną i szczęśliwie grającą reprezentacją Bułgarii 36:70 (20:35).

Spotkanie o miejsce 7 i 8 zakończyło się zwycięstwem Francji nad Szwajcarią 46:31 (25:9), a mecz o 10 i 11 miejsce przyniósł sukces Rumunii nad Finlandią 41:35 (16:14).

Ostateczna kolejność mistrzostw Europy przedstawia się następująco: 1) ZSRR, 2) CSR, 3) Węgry, 4) Bułgaria, 5) Polska, 6) Włochy, 7) Francja, 8) Szwajcaria, 9) Austria, 10) Rumunia, 11) Finlandia, 12) NRD.

Rumunia - Polska 1:0 w Bukareszcie

Rozegrane w niedzielę 25 bm. w Bukareszcie między państwowe spotkanie piłkarskie Rumunia — Polska zakończyło się zwycięstwem Rumunii 1:0 (0:0). Bramkę zdobył w 48 minucie gry Parashiwa. Sędziował Vlaeck (Czechosłowacja). Widzów około 45 tys.

Mecz toczył się w pierwszej połowie pod znakiem przewagi Rumunów. Przewaga ta utrzymywała się do 60 minuty meczu. Od tego momentu Polacy grają lepiej, przeprowadzając czesto niebezpieczne ataki. Dzięki jednak doskonałej postawie bramkarza Rumunii Voinescu oraz prawego obrońcy Bakuta, wynik nie ulega zmianie.

W drużynie polskiej dobrze zagraли bramkarze Stefaniszyn i Szymkowiak (ten ostatni grał od 75 minuty gry), obrońcy Korynt i Banisz, pomocnik Mamoń oraz napastnicy Rajtar i Breiter. Najbardziej zagrał Jankowski.

Reprezentacja Polski grała w składzie: Stefaniszyn (Szymkowiak), Bartyła, Korynt, Banisz, Bieniek, Mamoń, Trampisz, Jankowski, Breiter, Rajtar, Patkolo.

ECHA niedzieli sportowej

cze całkowitą supremację doskonałych koszykarek radzieckich, które w sposób bezapelacyjny zdobyły tytuł mistrzowski. Turniej w Moskwie przyniósł ponadto wielki sukces zawodnikom państw demokracji ludowej. Reprezentacje CSR, Węgier, Bułgarii i Polski zajęły bowiem dalsze cztery miejsca. Rewelacją turnieju okazała się drużyna Bułgarii, która w spotkaniu o 4 miejsce wyeliminowała osłabiony zespół Polski. Piąta pozycja zmusi niewątpliwie zawodniczek polskie do dalszej pracy nad sobą, a przede wszystkim do przyswojenia sobie nowoczesnego systemu gry.

Do rekordów pływackich zaczynamy powoli przyzwyczajać się. Dzięki troskliwej opiece władz sportu Polski Ludowej ta zamiedbana kiedyś dyscyplina sportu coraz częściej sygnalizuje nam dalsze kroki rozwoju i postępu. W ub. sobotę i niedzielę kadra pływaków, realizując zobowiązania przedlotowe ustanowiła 12 nowych rekordów Polski. Nielada sztuki dokonała Milnikiel. Na dystansie 100 m st. dow. pobita ona dwukrotnie stary rekord. Niecałą sekundę zabrakło natomiast sztafecie 4x200 m do uzyskania minimum olimpijskiego. Płynący w niej Tolka-czewski uzyskał rekordowy wynik 2:15,4 min., wykazując obok Mroczkówny, iż wskazówki oraz trening pod okiem doświadczonych tre-

nerów radzieckich wykorzystali z całą sumiennoscia.

Obecnie do stolicy ZSRR wyjechała na trening grupa wioślarzy z akademickim mistrzem świata T. Kocerką na czele.

Niezbyt pomyślne meldunki nadeszły z Bukaresztu. Mimo wzmocnienia posiłkami z kraju drużyny, która przed tygodniem uległa w Sofii 1:3, piłkarze polscy przegrali z Rumunią 0:1.

Na boiskach krajowych w rozgrywkach o Puchar Złoty na czoło obu grup wysunęły się drużyny krakowskie: OWKS i Ogniwo. Trzeci zespół podwawelski — Gwardia, zasłona zawodnikami kadry, rozgromiła Unię Chorzów 7:0.

II liga stała pod znakiem odwolanych spotkań. W sumie aż 5 meczów przełożono na inny termin. W związku z tym w grupie II prowadzenie ol. p. stoleczny Lotnik, natomiast w pozostałych w dalszym ciągu znajdują się na czele: Stal Poznań, Budowlani Opole (mimo pierwszej porażki) i Ogniwo Tarnów.

Kontrolny egzamin lekkoatletów wobec niesprzyjających warunków atmosferycznych przyniósł tylko dwa nowe rekordy, ustanowione przez juniorów. Nie zapominajmy jednak, iż uzyskanie u progu sezonu, są zwiastunem odrodzenia lekkoatletyki, są jednym z licznych dowodów wkrócenia sportu polskiego, w oparciu o pomoc i przykład ZSRR, na nowe tory.

Na 4 frontach II Ligi bez większych niespodzianek

W siódmej serii spotkań piłkarskich o mistrzostwo II ligi uzyskano następujące wyniki:

GRUPA I

Gwardia Bydgoszcz — Stal Gdańsk 2:1 (2:0), Kolejarz Toruń — Kolejarz Leszno 2:0 (1:0), Stal Poznań — Kolejarz Bydgoszcz 2:1 (1:1), Kolejarz Gdańsk — Gwardia Słupsk 4:5 (1:3), Odłożono spotkanie Gwardia Szczecin — OWKS Toruń.

1. Stal Poznań	7	11	13:7
2. Kolejarz Toruń	7	10	11:5
3. Gwardia Bydgoszcz	7	9	16:11
4. OWKS Toruń	6	8	15:8
5. Gwardia Słupsk	7	7	17:18
6. Kolejarz Leszno	7	6	9:12
7. Kolejarz Bydgoszcz	6	5	8:13
8. Stal Gdańsk	7	5	9:16
9. Kolejarz Gdańsk	7	3	12:17
10. Gwardia Szczecin	5	2	4:7

GRUPA II

Lotnik Warszawa — Gwardia Białystok 2:0 (0:1), Stal Starachowice — Włókniarz Radom 5:1 (2:1), Włókniarz Chodaków — Spójnia Warszawa 0:1 (0:1).

Odłożono spotkania: Kolejarz Olsztyn — Gwardia Warszawa oraz Spójnia Tomaszów — Włókniarz Widzew Łódź.

1. WKS Lotnik W-wa	7	10	19:10
2. Gwardia Warszawa	4	8	18:4
3. Stal Starachowice	7	7	13:10
4. Włókniarz Chodaków	7	6	13:11
5. Włókniarz Widzew	5	7	6:5
6. Spójnia W-wa	6	6	9:10
7. Włókniarz Radom	7	6	10:16
8. Kolejarz Olsztyn	6	5	11:11
9. Gwardia Białystok	6	3	3:19
10. Spójnia Tomasz. Maz.	5	2	6:12

GRUPA III

Stal Sosnowiec — Budowlani Opole 2:1 (1:0), Stal Wrocław — Górnik Knurów 1:0 (1:0), Stal Lipiny — Górnik Radzionków 0:4 (0:2), Górnik Zabrze — Stal Zielona Góra 5:1 (2:1). Odłożono spotkanie: Górnik Wałbrzych — Górnik Bytom.

1. Budowlani Opole	7	12	19:5
2. Górnik Radzionków	6	10	17:4
3. Stal Sosnowiec	7	10	11:7
4. Stal Wrocław	7	7	11:17
5. Górnik Zabrze	6	7	14:8
6. Górnik Wałbrzych	5	6	9:6
7. Górnik Bytom	6	5	8:6
8. Górnik Knurów	7	4	9:11
9. Stal Lipiny	7	3	4:14
10. Stal Zielona Góra	7	2	4:27

GRUPA IV

Budowlani Przemysł — Włókniarz Krosno 3:2 (1:1), OWKS Lublin — Włókniarz Kraków 0:1 (0:1), Ogniwo Częstochowa — Ogniwo Tarnów 1:2 (1:2), Stal Nowa Huta — Gwardia Kielce 1:1 (1:1). Odłożono spotkanie Gwardia Lublin — Włókniarz Chelmek.

1. Ogniwo Tarnów	7	13	12:4
2. Włókniarz Kraków	7	11	16:3
3. Ogniwo Częstochowa	7	8	9:6
4. Gwardia Kielce	7	7	13:7
5. Gwardia Lublin	6	6	6:12
6. Stal Nowa Huta	7	6	10:16
7. Budowlani Przemysł	7	5	6:15
8. OWKS Lublin	7	4	9:10
9. Włókniarz Krosno	7	4	9:11
10. Włókniarz Chelmek	6	4	8:14

4,13 m skoczył Ważny 65,40 m uzyskał w oszczepie Radziwonowicz

W ub. niedzielę startowali w Warszawie i Wałcu członkowie kadry narodowej lekkoatletów.

W Warszawie na uwagę zasługują wyniki Werblińskiego na 100 i 200 m. Na 100 m Werbliński uzyskał czas 11,00, a na 200 m 22,8. W skoku o tyczce Ważny przeszedł wysokość 4,13. Janiszewski uzyskał w tej konkurencji 4 m.

W rzucie oszczepem dobry wynik uzyskał Radziwonowicz — 65,40 m.

W Wałcu startowali zawodnicy zgromadzeni na obozie biegaczy. W biegu na 200 m kobiet zwyciężyła Arndt 26,4 sek., a Stelkowska, która zajęła drugie miejsce z czasem 36,6 sek., ustanowiła nowy rekord Polski juniorek.

Stawczyk wygrał bieg na 200 m w czasie 22,1 sek., Szwarzgot zwyciężył w biegu na 800 w w czasie 1:59,2 min., a Osiański w biegu na 5000 m w 16:18,4 min.

Nowy rekord Polski w rzucie dyskiem juniorów

Utalentowany młotacz Włókniarza (Konstantynów) Płatkowski ustanowił nowy rekord Polski juniorów w rzucie dyskiem wynikiem 54,02.

Piłkarze węgierscy remisują w Moskwie

Przebywająca w Moskwie na zaproszenie Wszecznikowskiego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu przy Radzie Ministrów ZSRR reprezentacja piłkarska Węgier rozegrała 24 bm. na stadionie Dynamo spotkanie z reprezentacją Moskwy. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 1:1.

MAJ 27 WTOREK
1715: Jana
JUTRO Augustyna

Jan Aityn doskonale grał Dulskiego!

Najlepszy zespół z Orzechowa

W Bydgoszczy zakończyły się wojewódzkie eliminacje zespołów wiejskich w ramach Festiwalu Sztuk Polskich, zorganizowane przez ZSCH. Niedawno odbyło się podsumowanie festiwalu oraz ogłoszenie wyników i wręczenie nagród dla reżyserów i zespołów które wyróżniły się w czasie eliminacji wojewódzkich.

Celem festiwalu zespołów wiejskich było spopularyzowanie na wsi nowej sztuki teatralnej o tematyce społecznej oraz o uaktywnienie zespołów świetlicowych i podniesienie ich poziomu artystycznego.

Spośród bogatego repertuaru, który obejmował 17 pozycji, do najchętniej granych sztuk należały: „Zaprzęgać konia” — Antoniego Lechowicza i „Dożynki w Grzybowej”.

Do festiwalu zgłosiło się 111 zespołów wiejskich teatralnych. Do eliminacji powiatowych zakwalifikowano 45, do eliminacji wojewódzkich zakwalifikowano 14. Wiele amatorskich zespołów teatralnych wyjechało do innych gromad organizując tam przedstawienia. Ogółem zespoły zorganizowały w tym czasie 287 przedstawień, które oglądało ponad 30 tys. mieszkańców wsi.

I miejsce na eliminacjach wojewódzkich komisja kwalifikacyjna przyznała zespołowi z Orzechowa pow. wąbrzeski za sztukę „Zaprzęgać konia” — A. Lechowicza. II miejsce zajął zespół z Warlubia pow.

świecki za sztukę „Fircyk w zalach” — Zablockiego oraz zespół ze spółdzielni produkcyjnej Mokre pow. grudziądzki za sztukę „Moralność p. Dulskiej” — Zapolskiej. Zespoły te zostały zakwalifikowane do eliminacji centralnych do Warszawy, które odbędą się w czasie od 5 do 8 czerwca.

ca. Ponieważ na eliminacje centralne ma wyjechać tylko jeden zespół, wybór jego pozostawiono decyzji Zarządu Głównemu ZSCH.

Za dobre wykonanie ról w wystawionych sztukach komisja przyznała 17 aktorom dyplomy wyróżnienia: m. in. otrzymali je Heronima Pawlicówna z Orzechowa za rolę Celinki, Stanisław Spychalski z Wójcina pow. Żnin) za rolę wójta i Jan Aityn z Spółdz. Prod. Mokre pow. grudziądzki za rolę pana Dulskiego.

Średnia szkoła Medyczna powstaje w Bydgoszczy

W Polsce Ludowej służba zdrowia ze szczególnym naciskiem skierowana swój wysiłek na szkolenie nowych kadr poprzez szkoły i kursy. Wskutek uspołecznienia lecznictwa, zwiększyło się zapotrzebowanie m. in. na kadry laborantów medycznych. Dla pokrycia tego zapotrzebowania została zorganizowana w Bydgoszczy z dniem 1 września br. 2-letnia szkoła laborantów medycznych. Szkoła ta ma za zadanie kształcić młodzież w wieku od 16 do 30 lat na laboran-

tów do laboratoriów: bakteriologicznego, chemicznego, elektro-radiologicznego — w szpitalach, zakładach higieny, pracowniach uniwersyteckich w zakładach reumatologicznych i fizykoterapii.

Nauka jest bezpłatna i trwa 2 lata. Przyjęcie uwarunkowane jest zdaniem egzaminu wstępnego, dobrym stanem zdrowia oraz posiadaniem wykształcenia z zakresu 9 klas szkoły ogólnokształcącej (mała matura). Przy szkole czynny będzie internat, z którego korzystać będzie mogła jedynie młodzież żeńska. Młodzież niezamężna i wyróżniająca się w nauce może uzyskać stypendium.

Podania o przyjęcie należy składać do dnia 15 sierpnia br. do Wydz. Zdrowia Prezydium WRN w Bydgoszczy dołączając do podania świadectwo lekarskie, własnoręcznie napisany życiorys, świadectwo szkolne, zaświadczenie o stanie majątkowym oraz dwie fotografie.

15 wózków sprzedaje owoce i warzywa

Na terenie Bydgoszczy każdy z pewnością zauważył wózki PSS-u sprzedające owoce oraz warzywa. W chwili obecnej wózków takich jest 15. Na razie wózki PSS-u sprzedają wyłącznie owoce, ale w najbliższym już czasie sprzedawane będą wszelkiego rodzaju warzywa i nowaliki.

Sztandar przechodni zdobyła Pomorska Fabryka Taśm i Pasów

W świetlicy Pomorskiej Fabryki Taśm i Pasów w Bydgoszczy odbyło się przekazanie żalozde zakładów zdobytego po raz drugi sztandaru przechodniego za zwycięstwo we współzawodnictwie w pierwszym kwartale br. między zakładami przy myślu artykułów i tkanin technicznych.

Sukces swój załoga uzyskała m. in. dzięki szeroko rozwiniętemu współzawodnictwu o miano najlepszego w zawodzie, w którym wyróżnił się — tkacz dwuwersztatowy Józef Kuhn, tkacz Tadeusz Urban, związka taśm Franciszka Wasilewska.

ODDZWIĘKI naszym artykułom

NIE BĘDZIE OGRANICZEŃ

Prez. PRN w związku z notatką pt. „O bilardzie” (nr 109 IKP) zawiadamia nas, że kierownik restauracji „Leśna” w Smukale istotnie odmawiał wydania kluczy i kul bilardowych, a to z tego względu, że bilard znajdował się w lokalu konsumcyjnym i był częstokroć przyczyną zadrażeń konsumentów.

Aby temu na przyszłość zapobiec, polecono kierownikowi restauracji wystawić stół bilardowy do świetlicy, gdzie goście korzystając będą mogli z bilardu bez ograniczeń. (632)

TRZECZY ZNALEZIONE

* Książki szkolne na nazwisko Agata Kamińska (zam. Kr. Jadwigi 10).
* Buciki dziecięce — do odebrania w redakcji.

Nowa rasa owiec

BIELSKO (ep) Hodowlany Ośrodek Naukowo-Badawczy w Grodźcu koło Bielska, po długich doświadczeniach, wyhodował nową rasę owiec, przystosowanych do warunków górskich. Owce te dają wełnę długą i cienką, która znajduje szerokie zastosowanie w przemyśle włókienniczym.

Przymusowe szczepienie przeciw durowi brzuszemu

W Bydgoszczy w chwili obecnej przeprowadza się szczepienia ochronne wszystkich mieszkańców miasta — przeciw durowi brzuszemu. Szczepieniu podlegają wszyscy mieszkańcy w wieku od 5—60 lat.

Szczepienia odbywają się w publicznych punktach szczepieniowych oraz przeprowadzane są także w zakładach pracy przez lotne kolumny względnie lekarzy lub upoważnione do tego pielęgniarki zakładowe. Dzieci szkolne szczepione będą w swoich szkołach. Do szczepienia przeciw durowi brzuszemu należy się udać do najbliższego punktu w wyznaczonych terminach. Wszelkie zgłoszenia oraz terminy szczepień są podane na rozlepionych na mieście afiszach.

Dziś i jutro sesja M.R.N.

Dziś i jutro o godz. 17 w sali posiedzeń w Ratuszu odbędzie się VI sesja Miejskiej Rady Narodowej celem uchwalenia planu gospodarczego i budżetu terenowego na rok 1952.

Uczymy się piosenek złotych

Rozgłośnia Polskiego Radia w Bydgoszczy rozpoczyna w dniu 27 bm. o godz. 18.50 nadawanie cyklu audycji pt. „Uczymy się piosenek”. Audycja ma na celu nauczanie zespołów świetlicowych piosenek poświęconych złotym Młodym Przedownikom — Budowniczym Polski Ludowej. W audycjach udział wezmą zespoły świetlicowe z terenu naszego województwa. Pierwsza audycja w dniu 27 bm. poświęcona będzie piosence złotej Edwarda Olearczyka pt. „Pociąg złoty”.

Pożegnanie Szekspira na scenie bydgoskiej

Na scenie bydgoskiej Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej odbędzie się dziś i jutro dwa ostatnie pożegnalne przedstawienia szekspirowskie „Wieczoru Trzech Króli”, w reżyserii i inscenizacji Jerzego Waldena, na tle efektownych dekoracji Romana Bubięca. Komedja Szekspira schodzi ze sceny bydgoskiej po zgora 50 przedstawieniach, które cieszyły się niebywałym powodzeniem.

Również pogodna komedia muzyczna „Słotwińskiego i Skowronskiego” „Dwa tygodnie w „Raju” kończy definitywnie swój pobyt w teatrze bydgoskim. Ostatnie spektakle odbędą się w czwartek 29 oraz w sobotę 31 bm. o godz. 19.30.

W niedzielę 1 czerwca premiera „Tajnej wojny”. Ale o niej napiszemy oddzielnie.

25 tys. osób weźmie udział w wycieczkach „Orbisu”

Orbis w Bydgoszczy zorganizował dotychczas ponad 80 wycieczek do wielu atrakcyjnych miejscowości. W wycieczkach tych brało udział ponad 12 tys. osób. W miesiącach letnich ilość wycieczek poważnie wzrośnie. W ciągu najbliższych miesięcy Orbis przewiduje przewiezienie na wycieczki ponad 25 tys. bydgoszczan.

CO? GDZIE? KIEDY?

<p>TEATR ZIEMI POMORSKIEJ Wtorek: Wieczór Trzech Króli (g. 19.30). Środa: Wieczór Trzech Króli (g. 19.30).</p>	<p>FOTOPLASTIKON Północna Afryka (godz. 14—21).</p>	<p>DIŻURY Dyżur nocny (g. 22—8): Apteka nr 13, Al. 1 Maja 27 (tel. 23—14) i apteka nr 12, ul. Grunwaldzka 37, (tel. 34—31).</p>
<p>WYSTAWY Muzeum: „Leon” Wyczołkowski w setną rocznicę urodzin (godz. 9—16 w środę i piątek godz. 12—19). Biblioteka (ul. Długa 41) „Osiągnięcia Polski Ludowej” (godz. 10—12 i 16—18). Biblioteka (pl. Pawła Findera): „Polska Ludowa Dziecko” (godz. 10—12). Pomorski Dom Sztuki: Wystawa prac plastyków amatorów (godz. 10—13 i 16—19).</p>	<p>KINA Pomorzanie: Wesola trójka (6,18 i 20). Orzeł: Nędznicy I seria (16, 18, 20). Polonia: Brygada szlifierza Karhana (17, 19). Wolność: Dzielwczyna u źródła (16, 18 i 20). Gryf: Grzesznicy bez winy (17, 19). Bałtyk: Jednostkowi młotnicy (17 i 19). Mir: Skarb (19). Rozmaitości: Program aktualności nr 21 (godz. od 16 do 23).</p>	<p>RADIO WTOREK — 27 MAJA 16.20 Bydgoski dziennik radiowy. 16.35 Ulubione utwory. 17.15 z wędrowek po Pomorzu. Audycja słowno-muzyczna o Kruszwicy. 18.50 Audycja dla młodzieży. 19.05 Śpiewa chór Liceum Pedagogicznego pod dyr. T. Juszczyka. 19.20 Nowe maszyny na naszych polach — audycja dla wsi.</p>

Toiowo z Bydgoszczy

Znikł zegar

Niejednokrotnie pisaliśmy niepochwlebnie o bydgoskich zegarach. Kiedy na wieżach kościołów bydgoskich każdy zegar wskazywał inną godzinę przez chłodnie pozbawieni ręcznych lub kieszonkowych czasomierzy spieszyli na róg Al. 1 Maja i Śniadeckich, gdzie na wystawie wisiał duży zegar wskazujący zawsze dokładny czas. Obecnie z nieznanymi bliżej przyczyn zegar ten został usunięty. A szkoda, bo po zbawieni zostaliśmy tym samym jedynego z niewielu dokładnych czasomierzy. (M. J.)

Leczmy zęby

Wspomnienia wyrywania zębów nie należą do miłych. Żywają jednak często dentyści, którzy w tych niemiłych chwilach dodają nam oluchy i wtedy niknie wszelki strach przed tą operacją.

Jedną z dentysek, którą pragniemy dzisiaj pochwalić to dentyстка ordynująca w gmachu Prezydium WRN. Potrafi ona uspokoić trwożliwego pacjenta i oprócz sprawnie dokonanego zabiegu, dać mu również dobrą radę jak szanować swoje zęby. Oczywiście te niewyrwane. (zp)

Impreza Dni Oświaty

„Mikrofon i Ty”

W piątek bezpośrednio bez odbiornika i bez anteny, oko w oko radio-słuchacze i radiowoje spotkają się o godz. 19 na stadionie zimowym ZS Gwardia (ul. Zamojskiego) na imprezie rozrywkowej, organizowanej przez Polskie Radio — Rozgłośnia Bydgoszcz z okazji Dni Oświaty, Książki Prasy. W imprezie tej: „Mikrofon i Ty” zobaczymy i usłyszymy

orkiestrę Polskiego Radia — grającą tylko muzykę rozrywkową, Barbarę Kostrzewską — w programie monumentalnym. Wiecha — w repertuarze ponurym, żeński zespół wokalny — w rytmie i melodii. Bożenę Janiszewską, Heryka Adamczaka, Leona Niemczyka i Henryka Olszewskiego — w Żądze, skeczach i monologach. Orkiestra dyrygują Arnold Reizer i Walerian Pawłowski Konferansjerkę prowadzi Janusz Markiewicz.

Przedsprzedaż biletów w kasie „Orbisu” w Bydgoszczy (Al. 1 Maja 17) w godz. od 8—18, w kasie Pomorskiego Domu Sztuki (godz. 12—18) oraz w Rozgłośni Polskiego Radia (Al. 1 Maja 50 w godz. od 8—20).

Odczyt o Niemczech

Wojewódzki Komitet Obronców Pokoju zaprasza społeczeństwo miasta Bydgoszczy w dniu 29 bm. o godz. 18 do sali teatru przy ul. Grodzkiej na odczyt p.t. „Sprawa Niemiec na tle sytuacji międzynarodowej”

Odczyt wygłosi redaktor „Życia Warszawy” Grzegorz Jaszuński

Z życia OBROŃCÓW POKOJU

Dnia 27 bm. o godz. 18 w świetlicy przy ul. Miedza 4, odbędzie się rozszerzone plenium Prezydium Obwodowego Komitetu Obronców Pokoju nr IV.

Dnia 27 bm. o godz. 18 w Szkole Inżynierskiej (ul. Zygmunta Augusta) odbędzie się zebranie informacyjne Komitetu Obronców Pokoju nr I.

Nad Brdą i Wartą toczyli boje piłkarze bydgoscy o II ligę

GWARDIA (B) — STAL (GD) 2:1 (2:0)
JAKIŻ to był mecz? Słaby. Ale przede wszystkim dziwny. Gwardia, która powinna go wygrać różnicą czterech chyb bramek, oml nie utraciła punktu. Z tego, że bramki dla Gwardii padły nie ze strzałów, ale weszły — jak to ktoś dozwolnie powiedział — „pieszo”, z tego, że na bramkę Stali oddano tylko dwa groźne strzały, że Gwardia, która przed przerwą prawie całkowicie panowała na boisku, a po przerwie została zepchnięta do defensywy — trzeba wyciągnąć wnioski:

1 atak jest tylko wtedy dobry, jeśli strzela, 2. pomoc tylko wtedy spełnia całkowicie zadanie, jeśli pcha atak do przodu, 3. najważniejsze — drużynie nie wolno grać z pobłażliwą wyrozumiałością wtedy, kiedy wydaje się, że mecz ma już wygrany, bo to w spotkaniu ze Stalą oml nie zakończyło się przykrym remisem. Każdy mecz należy wygrywać w możliwie najwyższym stosunku, bo zdobyte bramki mogą być na wagę złota w końcowym rozrachunku.

Ze względu na szczerpnięcie miejsca ograniczamy się do tych uwag ogólnych, stwierdzając jeszcze że słabo w Gwardii tym razem wypadli skrzydłowi Fafara i Wiśniewski oraz Norkowski. Na wyróżnienie zasługuje niezwykła pracowitość Przybylskiego, który zależnie od potrzeb parł naprzód i cofał się na głębokim tyły. Znany gwardyjski „rygiel” obronny „trzymał” na ogół szczerlinie, w dwu jednak wypadkach przytomny Dziadek musiał wybić piłkę z linii bramkowej.

Bramki dla Gwardii zdobyli Norkowski i Przybylski, dla Stali Kocur. Sędziował Nowak z Kielc. (*)

STAL POZNAŃ — KOLEJARZ BYDGOSZCZ 2:1

HISTORIA sprzed roku powtórzyła się. Stal Poznań pokonała na własnym

boisku Kolejarza Bydgoszcz 2:1 (1:1). Mimo porażki kolejarze bydgoscy pozostawili po sobie dobre wrażenie. Ich akcje były niejednokrotnie oklaskiwane w pierwszej połowie spotkania. Do końca zaś meczu publiczność nie szczerzyła braw bramkarzowi Czerneckiemu, który do momentu kontuzji (75 m.) był prawdziwym bohaterem spotkania. Broniąc z dużym wyczuciem, odwagą i szczerliwie, uratował Kolejarza Bydgoszcz przed utratą większej ilości bramek. A okazji do zdobycia miała Stal b. dużo. Zwłaszcza w drugiej połowie, gdy zespół bydgoski, wyczerpany trudnymi warunkami gry na biotnistym boisku, opadł wyraźnie z sił.

W bloku defensywnym, wobec słabej gry Switaly i chorego Nowackiego, cały ciężar spoczywał na barkach Sassa, Radkego i Leśniaka. Mimo wysiłków nie potrafili oni jednak nawiazać właściwej łączności z atakiem, w którym — poza pracowitym Doleckim — zawiedli wszyscy. Jedyne w pierwszych sekundach meczu Nowak Wl. znalazł lukę wśród muru graczy i zanim Krystkowiak rzucił się — piłka znalazła się w siatce. Problematyczna, wyrównująca bramka, padła w 45 minucie z przypadkowych „nożyce” Opitza (najlepszego zawodnika Stali), a wynik dnia ustalił w 65 minucie główka Slawek.

POZIOM meczu był zadowalający, natomiast sędzia Wiktor z Warszawy najwyraźniej nie dorósł do prowadzenia spotkań II Ligi. Mylnymi decyzjami krzywdził obie drużyny, a niepodyktowanie w 13 minucie rzutu karnego przeciw Stali za wyraźne zatrzymanie ręką piłki na polu bramkowym przez Anioła, dyskwalifikowało go w oczach obiektywnej publiczności poznańskiej. (R)

Reumatyzm groźną chorobą społeczną

Schorzenia reumatyczne są szczególnie groźne dla dzieci, gdyż, jak to trafnie powiedział francuski specjalista prof. Lasseque, „gościec dziecom liże stawy, a kasa serce”, natomiast „dorosłych rzadko zabija a często okulawia”, czyniąc ich niezdolnymi do pracy. Wśród dzieci szerzy gościec wielka śmiertelność, wśród dorosłych zbiera olbrzymie żniwo kalectwa. Te właściwości sprawiły, że reumatyzm przekształcił się w groźną chorobę społeczną o wiele nawet gorszą od gruźlicy. Niestety, świadomość tego niebezpieczeń-

stwa nie jest jeszcze dostatecznie uświadomiona.

Jak nas informuje dr Jadwiga Titz Kosko, sekretarz Ogólnopolskiego Zjazdu Reumatologów i wybitna uczona w tej specjalności — gościec stanowi jedyne w swoim rodzaju zagrożenie z zakresu zdrowotności społecznej. Jest on nie tylko problemem dla lecznictwa, lecz stał się poważnym zagadnieniem ekonomicznym, a to ze względu na długie i kosztowne leczenie oraz utratę zdolności zarobkowych wraz z wszystkimi skutkami, jakie z tego wynikają dla gospodarki narodowej.

Grozę tej klęski społecznej najlepiej scharakteryzują nast. dane statystyczne: Tak np. w Wiedniu w 29 r. na 40.000 ubezpieczonych zwolnionych z pracy wskutek utraty zdolności do wykonywania zajęć zawodowych było 23.693 chorych na gościec. W Szwecji przed drugą wojną światową liczba osób pobierających rentę z powodu utraty zdolności do pracy na tle gościa wynosiła 60.000, a więc 0,9 proc ogółu ludności. W Ameryce w 37 r. liczba chorych na reumatyzm wynosiła 6.850.000, a więc 18,7 proc. ogółu ludności. W szpitalach paryskich 3—4 proc. to chorzy reumatycy!

Gościec powoduje olbrzymie spustoszenie na rynku pracy i obniża zdolność produkcyjną narodów. Tak np. statystyka szwedzka obliczyła, że choroby gościcowe wśród ludności od 20—65 r. życia spowodowały stratę 305.000 lat pracy wskutek przewlekłej niezdolności do pracy. W Berlinie straty dni roboczych pod wpływem reumatyzmu były czterokrotnie większe, niż w związku z gruźlicą. W Związku Radzieckim spośród zbadanych przez prof. Kaganę górników 14 proc. było przejściowo niezdolnych do pracy, zaś spośród 213 górników w innym okręgu zmarła 42 proc. za niezdolnych do pracy na czas dłuższy. Prof. Gelman oblicza

straty dni roboczych na skutek reumatyzmu w przemyśle maszynowym Moskwy w 32 r. na 720.000 dni. Lecznictwo radzieckie może się już poszczycić wielkimi sukcesami w walce z tą chorobą. W tym samym roku amerykańscy robotnicy stracili w roboczo-dniach 200 milionów dolarów, zaś koszty leczenia pochłonęły 100 milionów. W Anglii leczenie chorób gościcowych kosztuje 17 milionów rocznie.

Jak ta sprawa przedstawi się u nas?

Według obliczeń dr. Kłuszyńskiego w Polsce na tysiąc chorych, zbadanych w ubezpieczalniach było w 24 r. 36,9 proc., a w 25 r. 44,4 proc. chorych na reumatyzm.

Dr. Jadwiga Titz-Kosko w porównaniu z Pol. Instytutem Reumatologicznym zbadała w latach 48—50 na Wybrzeżu ponad 10.000 osób spośród rybaków, stoczników i pracowników komunikacyjnych, stwierdzając 24 proc. chorych na gościec w różnych stadiach rozwojowych choroby. Stosunkowo najbardziej odporni na reumatyzm są rybacy, zaś najbardziej podatni stocznicy, co tłumaczy się przede wszystkim tym, że reumatyzm się przeważnie z elementu napyłkowego, który nie przeszedł procesu aklimatyzacji.

Aby poprawić ten stan zagrożenia władze ludowe przystąpiły do zakładania gabinetów fizykoterapii. Takie gabinety przy Stoczni Gdańskiej przekształcono następnie w poradnię reumatologiczną. Analogiczne placówki powstały w gdańskim rejonie portowym i w Elblągu.

Wyniki prac badawczych zaalarmowały nasz aparat leczniczy, który natychmiast podjął środki przeciwdziałania. Przy Akademii Medycznej w Gdańsku powstał pierwszy w Polsce oddział reumatologiczny. Jego celowość i skuteczność okazała się tak wielką, że już teraz przy wszystkich klinikach wewnętrznych istnieje

ją oddziały tej specjalności.

W Śremie pod Poznaniem założono dom dla kalek — ofiar gościa celem prowadzenia lecznictwa i przystosowywania kalek do pracy w nowych warunkach fizycznych. W ten sposób odbywa się produktywizacja

ofiar gościa połączona z leczeniem. Projektowane są domy dla rekonwalescentów po chorobach gościcowych. Dla młodzieży uruchomione będą takie domy, połączone z zajęciami szkolenymi, pod opieką lekarzy-specjalistów. Z opieki takiej korzystają już dzieci gruźlicze.

Czułość władz ludowych znajduje oparcie w nieustannych pracach badawczych naszych naukowców. **Zdzisław Wójtowicz**

Festiwal filmów czechosłowackich Wesoła trójka

Czterdzieści dziewcząt buduje dom a co z tego wynika pokazuje nam festiwalowa komedia czechosłowacka „Wesoła trójka”, której głównym bohaterem jest murarz w spódnicy. Tematy murarskie są dobrze znane zwłaszcza u nas w Polsce, gdzie system trójkowy jest powszechnie stosowany. Dobrze więc ująć jak murarskie tematy opracują inni, a zwłaszcza kinematografia cze-
Reżyserował „Wesołą trójkę” Vladimír Czech, zaś w rolach głównych występują: Ludmila Vendlova, J. Vojta, T. Hodanova, J. Pehr, J. Hrdličková, O. Vazansky, E. Fiala oraz L. Fillova. (juk)

TABELA WYGRANYCH 4 Krajowej Loterii Pieniężnej

4 dzień ciągnięcia I Rzutu

Wygrana 100.000 zł padła na Nr 14077 14146 14400 14923 16421 17066 103892.	19762 20572 21999 22446 24725 25084 26538 33716 35294 36503 37277 37612 39377 39662 39720 46731 49411 49477 49505 50118 50764 51114 52983 53303 53435 59258 60964 61032 61130 63309 65974 67651 69932 71532 73281 75723 76073 76734 76734 76820 77200 80785 82396 83741 85791 86035 87776 88524 88597 96509 98509 100471 100596 101039 101405 101846 102057 103026 107434 107968 108165 108571 109394 109405 113658 113745 117490 119710 120280 122270 123388 125882 225964 126816 130964 133332 142656 146477 147883 148873.
Wygrana 60.000 zł padła na Nr 6830 20076 11555 135436.	
Wygrana 40.000 zł padła na Nr 142101.	
Wygrana 20.000 zł padła na Nr 75525 131388.	
Wygrana 10.000 zł padła na Nr 79826.	
Wygrana 5.000 zł padła na Nr 4298 23927 36282 88657 120140 121863.	
Wygrana 2.000 zł padła na Nr 20629 23449 31214 31945 34774 44370 48986 55424 58544 69548 82220 83546 102392 110380 113921 115681 134734.	
Wygrana 1.000 zł padła na Nr 64 1571 3824 5652 11586 22916 25189 34989 35808 37060 38039 42816 43756 48848 50152 52887 54329 58086 62913 64014 64803 67992 68460 69010 69101 70044 75654 76577 76665 82221 84165 84900 85829 87768 91915 98336 99951 100095 102900 104028 104310 117895 120120 122961 124661 137433.	
Wygrane po 400 zł.	6006 6975 7779 8329 8535 9444 10064 11231 11514 11564 13005 13165 13703

Wygrane seryjne.

Wygraną seryjną w wysokości zł 40 otrzymuje każdy numer losu kończący się na 00 01 02 04 06 08 13 14 15 21 23 29 31 32 50 57 61 68 71 73 79 83 84 87 97.

O ile jednak na numer taki padła już wygrana w ciągu I Rzutu 4-ej Krajowej Loterii Pieniężnej numer ten wygrany seryjnie nie otrzymuje. Wygraną seryjną otrzymuje w tym wypadku następny niewylosowany jeszcze wyższy numer losu.

Dalszy ciąg wygranych sprawdzić w kolekturze.

PRACOWNICY POSZUKIWANI

MURARZY, DEKARZY, ZDUNÓW, BLACHARZY, CIESLI I ROBOTNIKÓW NIEWYKwalifikowanych — zatrudni natychmiast Miejskie Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane w Białogardzie. Warunki pracy i płacy wg umowy zbiorowej w budownictwie. Zamieszkom mieszkanie zapewnione. Przyjeżdż do pracy Dyrekcja zwróci koszty podróży. (3734k)

ELEKTROMONTERÓW, STOLARZY, PRACOWNIKÓW niewykwalifikowanych (mężczyzn i kobiet) WOZNICĘ przyjmą natychmiast Bydgoskie Fabryki Mebli Bydgoszcz, Dworcowa 12. (3900k)

1 ST. KSIĘGOWEGO-WA, 1 PLANISTĘ — SPRAWOZDAWCĘ możliwie od zaraz lub 1. 9. 52 poszukuje — Robotnicza Sp. Ina Pracy Branży Drzewnej w Golubiu, ul. Zamkowa 1. (3795k)

STOLARZY, ŚLUSARZY, PRZUCZONCH ŚLUSARZY I ROBOTNIKÓW NA PRACĘ AKORDOWE przyjmie się od zaraz. Zgłoszenia kierować należy Łobezkie Zakłady Przemysłu Terenowego Łobez. (3946k)

POKOJE WOLNE

UCZENNICE na wspólny pokój przyjmie. Oferty IKP Bydgoszcz „3911”. (3911g)

UCZNIĄ na wspólny pokój przyjmie. Adres wskaże IKP Bydgoszcz. (3947g)

POSADY WOLNE

CZŁOWIEK do paszenia bydła potrzebny inwalidzi niewykłuczeni Wiecki Franciszek Trępel, poczta Topolno, pow. Świecie. (319g)

OGRODNIK — kwiaciarz — warzywnik potrzebny. Oferty „Dziennik Bałtycki” Gdynia pod „Warzywnik”. (3945k)

RADIO

WTOREK — 27 MAJA
Program II
7.20 Muzyka rozrywkowa. 7.55 Wiadomości poranne. 11. 45 Głos mają kobiety. 12.04 Dziennik po południowy. 12.30 Audycja dla wsi. 12.45 Na swojską nutę. 14.14 Pieśni kompozytorów rosyjskich śpiewa Jan Kozłowski. 14.30 Koncert orkiestry PR w Szczecinie. 16.00 Wszelchnica Radiowa. 17. Wiadomości popołudniowe. 18.00 Muzyka ludowa w wykonaniu kapeli ludowej Rozgłośni Śląskiej. 18.30 Wszelchnica Radiowa. 19.30 Muzyka i aktualności. 20.00 Koncert symfoniczny. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.30 Utwory na harcie. 21.40 Chór PR w Krakowie. 22.30 Orkiestra taneczna PR.

Dyferencjał marki „Bising” typ ciężki

kompletny lub same koła zębate w stanie dobrym — zakupimy natychmiast. Wiadomość: 3819
Łowickie Zakłady Metalowe Przemysłu Terenowego w GŁOWNIE ul. Swoboda nr. 12

SPRZEDAŻ

MOTOCYKL DKW 350 na chodzie w dobrym stanie sprzedam względnie zamienię na mniejszy. Osie, ul. Sienkiewicza 32. (3890k)

PUNKT — ROLLER oryg. Dr. Fischera — prawie nowy sprzedam. Oferty IKP. Bydgoszcz „3889”. (3889k)

4 TONOWY wóz bez ogumowania sprzedam Cicha 49-1. (3940)

PIERZYNE puchową sprzedam. Adres wskaże IKP Bydgoszcz. (3941g)

UBRANIE, płaszcz, skrzypce, wózek sportowy sprzedam Bydgoszcz, Grodzka 4 m. 2. (3923g)

MOTOCYKL marki „Zündapp” 200 cm okazjynie sprzedam Nako n/Not., ul. Długa 21 m. 8. (3927g)

PLATFORME ogumowaną 4-tonową sprzedam Toruń, Podgórna 36 (1228)

PIANINO „Volkenhafer” sprzedam, Dąbrowskiego 27 m. 4. (3908g)

MOTOR marki SHL sprzedam Bydgoszcz, Sieroca 26-la. (3915g)

3 PÓLSZORKI i maszynkę do robienia masła (maselnice) sprzedam Bydgoszcz, Bocianowo 32 m. 2. (3933g)

SPORTÓWKĘ sprzedam Bydgoszcz, Małg. Fornalskiej 24-2 (dawn. Leszczyńskiego). (3943g)

SPORTÓWKĘ stan dobry sprzedam Bydgoszcz, Śniadeckich 19-6. (3934g)

WESTFALKĘ nową sprzedam Bydgoszcz, Toruńska 98 m. 10. (3936g)

MOTOCYKL 350 FN sprzedam Bydgoszcz, Dolina 32 (3799k)

KUPNO

Futerał do skrzypiec cały — dobrym stanie kupię. Adres IKP Bydgoszcz (3939g)

ZGUBY

ZGUBIONO leg. Związku Zawodowego Plontak Henryk Bydgoszcz, Dworcowa 45. (3938g)

ZGUBIONO kartę meldunkową na nazwisko Bratkowska Maria Bydgoszcz. (3937g)

ZGUBIONO kartę meldunkową na nazwisko Skuza Joachim — Wielki Łęck. (3797k)

ZGUBIONO kartę meldunkową na nazwisko Wiecki Czesław Trępel, gmina Gruczno pow. Świecie. (3930g)

ZGUBIONO portfel: książeczkę wojskową wystawioną przez WKR — Piłę, zniżkę kolejową nr 484853, legitymację Zw. Zawodowego nr 79620 na nazwisko Rózek Jan — Piła, Spokojna 8. (3799k)

ZGUBIONO kartę meldunkową na nazwisko Kowalczyk Kazimierz Bielawy, gmina Świniec. (3892k)

ZGUBIONO kartę meldunkową na nazwisko Kwiatkowski Franciszek, zamieszkały Bydgoszcz.

ZGUBIONO kartę meldunkową nazwisko Cwałonówna Leokadia Pruszczyk Pomorski. (3924g)

ZGUBIONO kartę meldunkową wydaną przez gminę Zbójno na nazwisko Tadejewska Halina Dulak, pow. Rypin. (3913g)

W DNIU 23. 5. 52 r. w mieście Gronowo pow. Toruń zgubiono portfel z wszelkimi dokumentami na nazwisko Weinerowski Jerzy Bydgoszcz, Al. 1 Maja 10-65. (3932g)

Dnia 24 maja 1952 r. po krótkich leczniczych cierpieniach opatrzonego Sakramentami św. zasnęła w Bogu moja najdroższa żona, nasza ukochana córka, synowa, siostra, bratowa i ciocia s. p.

Łucja Łapkowa

z domu Malinowska — przeżywszy lat 28 Pogrzeb odbędzie się dnia 27 bm. o godz. 18.00 z kaplicy Szpitala Powiatowego w Inowrocławiu. O czym zawiadamiają w ciężkim smutku po grążeni **MAZ Z RODZINĄ** Msza św. żałobna za duszę zmarłej odprawiona zostanie w środę dnia 28 bm. o godz. 7.00 w kościele Św. Mikołaja. (2996) Inowrocław, Wola Wapowska w maju 1952 r.

ZGUBIONO przepustkę Bydgoskiej Fabryki Sygnałów Kolejowych nazwisko Bigalka Barbara. (3910)

ZGUBIONO kartę meldunkową nr F IV 40710 Eugenia Szytykowska zamieszkała Bydgoszcz. (3929g)

NAUKA

TRZYMIESIĘCZNE nowe czesne korespondencyjne kursy księgowości. Łódź — skrytka 163. (2710k)

4 POKOJOWE z kuchnią, łazienką w Toruniu zamienię na podobne w Bydgoszczu Toruń, Jęczmienna 8 m. 2. (3918g)

2 POKOJE kuchnią Szczecińskie zamienię na podobne lub mniejsze w Bydgoszczu, Toruniu. Oferty pod „24” do IKP Szczecin, Piastów 1. (0457)

POKÓJ z kuchnią zamienię na 2 pokoje z kuchnią Kościuszki 42-4. (3931g)

MIESZKANIE 2 pokoje używalnością kuchni oraz jeden pokój kuchnią wygodami zamienię na mieszkanie 2 pokojowe kuchnią wygodami. (3933g)

RÓŻNE

KTO zaopiekuje się czterogodniowym dzieckiem (chłopiec). Adres wskaże wskaże IKP Bydgoszcz. (3942g)

SKRADZIONO książeczkę Ubezpieczalni Społecznej i wniosek do sanatorium nazwisko Krasinska Bolesława Bydgoszcz, Kossaka 87-3. (3956)

Papier ołaj gazet rot. mat. kl. VII, 50 g, 94 cm. E-III-11126

OSTATNIA RUNDA

W restauracji Mediolanu poczynano brakować stolków. Mistrzostwa Europy w boksie i emocjonujący turniej koszykówki ścignęły wielu przybyszy. Ralph Hardy nie miał chwili czasu. Skrzętnie wykonując polecenia Al Morrisa, biegł po szatniach, halach treningowych i bankach, przekupując pięściarzy i sekundantów, prowadząc brudną, nieuczciwą grę,

która napelniała mu portfel dolarami. Najwięcej jednak uwagi poświęcał Tossiemu. Jedząc z apetytem obiad myślał o depeszy, jaką otrzymał od Al Morrisa. Sześć donosił, że jeśli Tossi zdobędzie tytuł, to na konto Hardy'ego przekazana zostanie zastrzeżona kwota. „Kubiak nie powinien więc starować, — medytował Hardy — gdyż tylko on jeden wchodził w rachubę.

Kvapila Tossi dwukrotnie już pokonał...
Tok Jego rozmyślań przerwał biegnący z radiodbiornika głos spikera. Nadawano właśnie wiadomości sportowe.
Hardy słuchał z zainteresowaniem. —... jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, kierownictwo drużyny polskiej zgłosiło w wadze średniej

Kubiaka. Jest to dobry pięściarz, który ostatnio znokautował Kwapila. Nie zmniejsza to wprawdzie szans Enrico Tossiego, który jest zdecydowanym faworytem w tej wadze, jednak jeśli dojdzie między nimi do spotkania będzie to spotkanie naprawdę interesujące...
Ralph Hardy nie słuchał dalej. Widelec wypadł mu z dłoni. (cdn)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY Czerwoniej Armii 20, Centrala telefoniczna: 33-41 i 33-42. Dział ogłoszeń w Bydgoszczy: Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami), Tel. 24-29. Konto PKO IKP nr VI-140.

REDAGUJE KOLEGIUM. — WYDAWCA I DRUK: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „PRASA DEMOKRATYCZNA — NOWA EPOKA”, WARSZAWA, ŚNIADECKICH 14 ODDZ. W BYDGOSZCZY, CZERW. ARMII 18/20, TEL. 33-41, 33-42, DRUKARNIA 1899.

OGŁOSZENIA DROBNE po 1,50 zł za słowo. Ogłoszenia nielimitowane w tekście 10,50, za tekstem 4,50, nekrologi 3 zł za 1 mm. Ogłoszenia w specjalnej rubryce 30 zł za 1 wiersz 2-linowy (za tekstem). W niedziele i święta 50% drożej.